

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

**Mediální obraz českých a slovenských hráčů v kontextu změny
distribučních a produkčních podmínek v časopise ProHockey**

*The media image of Czech and Slovak hockey players in context of the
distribution and production changes of the ProHockey magazine*

Bakalářská práce

Patrik Czepiec

Žurnalistika

Vedoucí práce: Mgr. Zdeněk Sloboda

Olomouc

2021

Prohlášení o plném autorství

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval zcela samostatně a uvedl v ní všechny použité zdroje a literaturu.

V Olomouci dne 30. 4. 2021

.....

Patrik Czepiec

Poděkování

V první řadě děkuji vedoucímu této práce, panu Mgr. Zdeňku Slobodovi, a to zejména za jeho ochotu, trpělivost a pomoc při samotné tvorbě. Rovněž děkuji všem respondentům a bývalým zaměstnancům časopisu ProHockey, bez jejichž obrovské vstřícnosti by tato bakalářská práce nemohla vzniknout. Nesmím opomenout ani svou rodinu a všechny přátele, kteří mě podporovali a dodávali mi potřebnou motivaci a inspiraci.

Abstrakt

Tato bakalářská práce srovnává dvacet čísel časopisu ProHockey z let 2003 a 2019, přičemž se zaměřuje na proměnu v referování o česko-slovenských hráčích z NHL. Za pomoci tří kvalitativních polostrukturovaných rozhovorů a Mayringovy kvalitativní analýzy textu dochází k popsání zpravodajských hodnot a procesu gatekeepingu tak, jak s nimi pracovala redakce magazínu v souvislosti s texty a pasážemi textů o česko-slovenských hokejistech.

Klíčová slova

Sportovní žurnalistika, tisk, časopis, lední hokej, ProHockey, čeští a slovenští hráči, zpravodajské hodnoty, gatekeeping, zdroje

Abstract

This bachelor thesis compares twenty issues of the ProHockey magazine from 2003 and 2019, focusing on the transformation in reporting on Czech and Slovak players playing in the NHL. With the help of three qualitative semi-structured interviews and Mayring's qualitative text analysis, the news values and the process of gatekeeping are described as the magazine's editorial staff worked with them in connection with texts and passages of texts about Czech and Slovak hockey players.

Key words

Sport journalism, print, magazine, ice hockey, ProHockey, Czech and Slovak players, news values, gatekeeping, sources

Obsah

1	Zpravodajské hodnoty	9
1.1	Klasifikace zpravodajských hodnot	11
1.1.1	Hodnoty obecné a zpracovatelské	11
1.1.2	Lippmannova klasifikace	12
1.1.3	Klasifikace podle Rugeové a Galtunga	12
1.1.4	Kritika Rugeové a Galtunga	14
1.1.5	Zpravodajské hodnoty ve sportovním zpravodajství	15
1.2	Gatekeeping	15
1.2.1	Gatekeeping ve zpravodajství podle Whitea	16
1.2.2	Komplexní pojetí gatekeepingu Shoemakerové	17
1.3	Zdroje zpravodajských informací	18
1.3.1	Způsoby zisku zdrojů a jejich schopnost prosadit se ve zpravodajství	18
1.3.2	Internetové zdroje	19
2	Česko-slovenská stopa v NHL v roce 2003 a 2019	20
3	Metodika výzkumu	21
3.1	Cíl výzkumu	21
3.2	Kvalitativní výzkum	23
3.3	Polostrukturovaný rozhovor	24
3.4	Kvalitativní analýza podle Philippa Mayringa	26
4	Praktická část	27
4.1	Představení informantů	27
4.1.1	Petr Novotný	27
4.1.2	Roman Jedlička	27
4.1.3	Jan Velart	28
4.2	Zpravodajské hodnoty	28
4.2.1	Etnografický význam	28
4.2.2	Souznění s publikem	31
4.2.3	Vztah k elitním osobám	32
4.2.4	Personalizace	32
4.2.5	Zpracovatelské hodnoty (dostupnost zdroje)	33
4.3	Gatekeeping	37
4.4	Zohlednění česko-slovenských výkonů v NHL	39

Úvod

Časopis ProHockey se po dobu své existence zabýval děním v Národní hokejové lize (NHL). V české mutaci začal pravidelně vycházet od ledna 1999. Ještě předtím se na tuzemském trhu v roce 1998 objevil Průvodce sezonou 1998/99, tedy formát, který se v následujících letech stal pevnou součástí ProHockeye. Magazín zanikl na počátku roku 2021, jeho poslední číslo oficiálně vyšlo 3. prosince 2020.¹

Od založení české verze až po zveřejnění závěrečného vydání prošel časopis zcela zásadními změnami z pohledu distribuce a personálního obsazení redakce. Naopak si až na nepatrné úpravy snažil udržet konceptuální zaměření a do jisté míry rovněž grafickou podobu. Časopis ještě do začátku roku 2018 vycházel ve Finsku a na startu roku 2019 zanikl rovněž ve Švédsku, kde tamější redakce tvořila významnou část celkového obsahu, který česká mutace přebírala zhruba z 80 a více procent.² Po konci švédské redakce již tvorbu ProHockeye v plném rozsahu přebrala redakce česká.

Jelikož časopis touto zásadní změnou začal cílit na významně užší cílovou skupinu než předtím, pracuje tato práce s hypotézou, že aniž by pracovníci, vlastníci či vydavatel časopisu chtěli záměrně prosazovat větší množství textů o českých a slovenských hráčích, nebo dokonce vylepšovat jejich mediální obraz, k tomuto jednání skutečně docházelo. Práce má na vzorku deseti čísel ProHockeye z roku 2003 a stejně početném vzorku vydání z roku 2019 poukázat, zdali tato hypotéza platí.

Pokud by totiž redaktoři tvořili texty pouze na základě zastoupení jednotlivých národností v NHL a výkonosti jejich reprezentantů, mělo článků o Čechách a Slovácích za zkoumané období logicky ubýtn. V průběhu kalendářního roku 2003 totiž alespoň do jednoho zápasu v NHL zasáhlo 78 českých hráčů (z toho šest brankářů) a 40 slovenských hráčů (z toho dva brankáři). Za stejně dlouhý časový úsek hrálo v roce 2019 NHL už jen 35 Čechů (čtyři brankáři) a 12 Slováků (jeden brankář).³ V celkovém součtu tak došlo k úbytku v hodnotě 60,17 %.

¹ S jiným vlastníkem a minimálními změnami v personálním složení redakce nyní vychází nový časopis xHOCKEY, obdoba ProHockeye. Právě na jeho fungování a obsah se často odvolávali dotazovaní respondenti ve svých odpovědích, jelikož jim oba časopisy jistým způsobem splývají.

² V rozhovoru tuto hodnotu uvedl její šéfredaktor Petr Novotný.

³ Oficiální statistiky uvádí stránka NHL.com.

Práce se proto v teoretické části zaměřuje na zpravodajské hodnoty, které byly pro redakci ProHockeye z hlediska tvorby textů o Češích a Slovácích zásadní, a které se podepsaly jak na úpravách původně švédských textů v roce 2003, tak na výrobě článků v roce 2019, kdy získala česká redakce plnou kontrolu nad podobou měsíčníku. Navíc, jak bylo zjištěno z pořízených polostrukturovaných rozhovorů, byly tyto zpravodajské hodnoty často jiné než v případě švédské redakce, což vyvolalo mnohdy zásadní úpravy těch pasáží textů, které se věnovaly českým nebo slovenským hokejistům v NHL. S tím souvisí proces gatekeepingu, který tvoří jednu z podkapitol.

Dále bylo z hlediska teoretického ukotvení zásadní popsat zdroje informací, jaké redaktoři v médiích běžně využívají. Mezi oslovenými zástupci ProHockeye totiž nepanuje plná shoda na tom, s jakými zdroji by v případě článků o Češích a Slovácích chtěli, či dokonce měli pracovat. To se logicky musí promítnout na podobě jednotlivých textů. Je zřejmé, že v roce 2003 využívali redaktoři zcela jiné zdroje než nyní, k čemuž značně přispěl rozvoj internetu a s tím i větší dostupnost zpráv ze zahraničí, jakožto i subjektů, od kterých mohou žurnalisté získávat informace.⁴

Krátká kapitola se pak věnuje rozdílu v zastoupení a úspěchu česko-slovenských hráčů v NHL, a to mezi popisovanými roky 2003 a 2019.

Praktická část ukáže, do jaké míry ovlivnily principy, které budou představeny v teoretické pasáži, finální podobu textů zabývajících se česko-slovenskými hráči. Aby toto srovnání bylo možné provést, bylo zapotřebí vypracovat tři kvalitativní polostrukturované rozhovory⁵. Na jejich základě pak došlo k vymezení základních zpravodajských hodnot, které autoři při tvorbě česko-slovenských textů zohledňovali (případně nadále zohledňují u xHOCKEY). Toto vymezení pomohlo nejen k doplnění teoretické části, ale také při tvorbě obsahové analýzy kvalitativního typu podle Phillipa Mayringa.⁶

⁴ V případě ProHockeye jsou to zejména jednotlivci, tedy hráči, se kterými se mohli redaktoři v roce 2019 snadno spojit například prostřednictvím sociálních sítí. V roce 2003 totéž možné nebylo.

⁵ K úvodnímu projektu k bakalářské práci jsou uvedeny rozhovory čtyři, ovšem z několika důvodů nakonec vznikly pouze tři. První důvod je časový – autor chtěl důkladněji analyzovat tři pořízené rozhovory; druhý ten, že v redakci v roce 2003 nepůsobil kromě šéfredaktora Petra Novotného už nikdo jiný, kdo by zároveň zažil v ProHockeyi rok 2019. V neposlední řadě hrálo roli i to, že v redakci již nebyla funkce, kterou by nezastával aspoň jeden z oslovených respondentů, a zároveň by měla přímý vliv na podobu textů o Češích a Slovácích.

⁶ Na základě účelového vzorkování a pomocí kódů, které byly vytvořeny díky poznatkům z rozhovorů, bude autor sledovat takové změny v textech ProHockeye, které informanti označili jako významné.

Práce je tedy rozdělena do čtyř hlavních kapitol. První se věnuje zpravodajským hodnotám a zdrojům informací, druhá česko-slovenským hráčům v NHL, třetí představí metodiku práce a ve čtvrté dojde k rozboru rozhovorů a k analýze, zda se respondenty uvedené odpovědi skutečně promítly do proměny textů o česko-slovenských hráčích. K praktické části bude využita již zmíněná Mayringova analýza.

Práce si dává za cíl přinést odpověď na hlavní výzkumnou otázku, která má následující znění: Proměnilo se referování o českých a slovenských hráčích v NHL na stránkách časopisu ProHockey v letech 2003 a 2019, a pokud ano, proč a jakým způsobem? Mezi dílčí výzkumné otázky patří tyto: Jak se na případné proměně textů o Češích a Slovácích podepsala lepší dostupnost zdrojů? Které zpravodajské hodnoty byly pro redakci zásadní při tvorbě těchto textů a jak se jejich důležitost proměnila v čase? Za jakých okolností docházelo k zapojování česko-slovenských pasáží do textů, které se těchto dvou národů primárně netýkaly?

Pro zodpovězení nejen těchto otázek byli zvoleni tři respondenti. Všichni patřili v roce 2019 do redakce ProHockeye, každý z nich měl ale rozdílnou funkci. Druhý zkoumaný rok 2003 zažil z oslovených informantů jen dlouholetý šéfredaktor časopisu Petr Novotný, jeho srovnání je tedy proto zásadní. Do zrušení švédské verze ProHockeye vedl českou mutaci, neměl tedy rozhodující slovo na podobě měsíčníku. To se proměnilo právě rokem 2019, kdy švédská mutace skončila a on utvářel časopis „na vlastní pěst“. Neexistuje alternativní respondent, který by v redakci zažil zkoumané, šestnáctileté období. Z toho logicky vyplývá, že vzorek této skupiny respondentů ani nemohl být větší.

Druhým dotazovaným byl Roman Jedlička, zkušený sportovní žurnalista, který působí jako hokejový komentátor na sesterských stanicích Nova Sport 1 a Nova Sport 2. V ProHockeyi zastával funkci odborného poradce, zároveň ovšem tvořil texty na úrovni běžného přispěvatele.⁷ Zmíněnou funkci získal po Karlu Knapovi v roce 2014.⁸

⁷ Jako odborný poradce opravoval faktické, případně i gramatické nedostatky textů. Jeho úkolem nemělo být přetváření obsahu jako takového, třebaže se subjektivním výběrem daného redaktora nemusel souhlasit (např. výběr hráčů do rubriky TOP 10). Šéfredaktor Novotný uvádí Jedličku jako hlavního spolupracovníka při výběru témat pro následující číslo (dříve ProHockeye, nyní xHOCKEY), on sám ovšem výsadní postavení oproti ostatním členům redakce v zásadě nepociťuje.

⁸ Rok změny nevedl v rozhovoru ani Jedlička, ani Novotný. Autor práce ho ale vyvozuje z tiráže, která obsahuje seznam stálých pracovníků ProHockeye.

Jako poslední respondent byl zvolen Jan Velart, který momentálně komentuje hokejové zápasy české extraligy pro stanici O2 TV Sport. Pro ProHockey pracoval v roli běžného redaktora, na obsahu či formě článků svých kolegů se tedy nikterak nepodílel.

Autor práce by chtěl tímto proklamovat, že s ProHockeyem v roce 2019 pravidelně spolupracoval jako řadový redaktor. Nepodílel se ovšem na textech, které by měly být součástí výzkumu a ani neřeší téma, u něž by snad mohl pociťovat nutnost některé informace zatajovat nebo je účelně upravovat tak, aby nepoškodil redakci. Naopak se snaží pokrýt časopiseckou oblast, které se, zejména v případě sportu, na akademické úrovni věnuje jen pramálo prací. Shodou okolností měsíčník ProHockey zkoumal ve své diplomové práci také autor Anton Zelenko, ovšem téma „Proměny redakce a novinářských rutin měsíčníku ProHockey v dekadě 2005 – 2015“ se shoduje se zaměřením této práce zcela minimálně. Zelenkova hlavní výzkumná otázka „Jak se změnilly podmínky pro vytváření evropského měsíčníku o NHL za posledních deset let?“ je pak zcela jiná a s touto prací v podstatě nesouvisí.

1 Zpravodajské hodnoty

Koncept zpravodajských hodnot⁹ se významně podílí na preferencích dané redakce či samotného redaktora při výběru události, o které chce referovat. Trampota přijímá, že za výběrem zpráv do zpravodajství existuje nějaký, relativně obecný soubor kritérií pro rozhodování, který sdílí více žurnalistů a redakcí a který čtenáři již intuitivně přijímají jako normu a zároveň návyk.¹⁰

Sociolog Berkowitz ale záhy dodává, že pro novináře není důležitý pouze výběr tématu jako takového, ale také hledání adekvátních informací, aktérů a míst, které by do příběhu mohli zasadit a které naopak vynechají, respektive zamlčí. Výběr události je tím pádem jednou z rovin selekce.¹¹

Také Trampota přiznává, že v rozhodování o tom, co je zpráva, hraje neodmyslitelnou roli tradiční koncept zpravodajských hodnot.¹² Ten podle Staaba referuje o vlastnostech,

⁹ V odborné literatuře se objevuje také výraz hodnota zprávy.

¹⁰ Trampota 2006: 24

¹¹ Berkowitz 1997 in Trampota 2006: 25

¹² V odborné literatuře též označovaný anglickým pojmem news values. Trampota 2006: 26

kterými musí událost disponovat, aby se mohla proměnit ve zprávu.¹³ S tím se shoduje Čuřík, když dokládá, že téma či událost musí vykazovat určitou zpravodajskou hodnotu a proces jejich výběru k dalšímu zpracování do podoby zprávy se nazývá gatekeeping.¹⁴

Myšlenky nad důsledky selektivního výběru událostí a referování o nich publikovali někteří autoři už v 17. století.¹⁵ Tobias Peucer ve své disertaci z roku 1690, která se zabírá novinářstvím, jmenuje seznam událostí, co jsou dle jeho názoru hodny k zapamatování a vědění. Naopak události, které jsou podmíněny pravidly a zvyklostmi, případně čistě soukromé záležitosti, podle Peucera nemají žádnou zpravodajskou hodnotu. Sám autor ale tento termín ještě neužívá.¹⁶

K prvním analytickým úvahám došlo až prostřednictvím novináře a někdejšího poradce amerického prezidenta Waltera Lippmanna. Ve své práci z roku 1922 zvané Veřejné mínění¹⁷ použil právě on sousloví zpravodajské hodnoty, je proto považován za prvního uživatele tohoto termínu. Zároveň formuloval jistá, předem daná kritéria, která jsou podstatou či jádrem¹⁸ tradovaných řemeslných postupů a intuitivních představ o očekávání publika. Přitom však slouží jako důležitý nástroj zajišťující srovnatelnost výstupů v konkurenčním boji.¹⁹ Kunczik navíc doplňuje, že v očích Lippmanna znamená hodnota zprávy pouze intuitivní předpoklady žurnalistů o tom, co jejich konzumenty zajímá a vzbudí u nich pozornost.²⁰

V 60. a 70. letech 20. století, kdy dochází k obecnému vývoji ve výzkumu zpravodajské produkce, se objevuje také první empirický výzkum zpravodajských hodnot.²¹ Jeho autory byli v roce 1965 severští badatelé Mari Rugeová a Johann Galtung.²² Zkoumali otázku,

¹³ Autor dále udává, že se „někdy také mluví o zpravodajské hodnotě jako souhrnné kvalitě události a o jednotlivých vlastnostech, z nichž se tato celková zpravodajská hodnota skládá jako o faktorech zpravodajské hodnoty.“ Staab 1990 in Trampota 2006: 26

¹⁴ Tomuto procesu se věnuje samostatná podkapitola, proto není na tomto místě dále rozváděn. Čuřík 2012: 123

¹⁵ Mimo jiné se objevují v knize Jana Ámose Komenského zvané Labyrint světa a ráj srdce, publikované už v roce 1613.

¹⁶ Wilke 1984: 56-57 in Kunczik 1995: 118-119

¹⁷ Též Public Opinion.

¹⁸ Sám autor užívá pojmu kvintesence.

¹⁹ Lippmann 1965 in Trampota 2006: 17

²⁰ Kunczik 1995: 119

²¹ Trampota 2006: 18

²² Trampota 2006: 26

jak se z události může stát zpráva, přičemž dospěli k 12 faktorům.²³ Na jejich práci navázal například Winfried Schulz, který rozlišil dokonce 19 faktorů rozdělených do šesti oblastí.²⁴

1.1 Klasifikace zpravodajských hodnot

1.1.1 Hodnoty obecné a zpracovatelské

Hodnoty zpráv je možné rozdělit do dvou hlavních skupin, a to na vlastnosti vyhledávaných, zpracovávaných či vybíraných událostí,²⁵ tedy takzvané obecné hodnoty, a na možnosti jejich zpravodajského ztvárnění – hodnoty zpracovatelské. Je přitom zřejmé, že o tom, aby se událost stala předmětem zpravodajství, může rozhodnout intenzita jedné hodnoty i kombinace vícero hodnot. V teorii aditivní se tyto hodnoty sčítají, naopak v teorii komplementarity může jedna zpravodajská hodnota zastupovat druhou.²⁶ Tyto dvě teorie ve svých hypotézách více rozvádí Rugeová s Galtungem: „Aditivní hypotéza praví: Čím více faktorů²⁷ se u jedné události sejde, tím vyšší je pravděpodobnost, že se tato událost stane zprávou. Hypotéza komplementarity uvádí: Pokud událost jeden nebo více uvedených faktorů nemá, musí být ostatní faktory zastoupeny ve větší míře, aby se událost mohla zprávou stát.“²⁸

Reifová mezi obecné zpravodajské hodnoty řadí výskyt (frekvenci) dané události, její kulturní a sociální blízkost médiu i publiku, dále jasnost²⁹, jednoduchost³⁰, smysluplnost³¹, novost, průběžnost³², možnost dalšího vývoje, vztah k elitám³³, personalizaci³⁴, negativitu, souznění s publikem, překvapení³⁵, variaci³⁶ a předvídatelnost. Počet zpracovatelských zpravodajských hodnot autorka nespécifikovala, nicméně uvádí například dostupnost obrazového materiálu, možnost dramatizace, dostupnost natáčecího štábu, přítomnost respondenta a další.³⁷

²³ Kunczik 1995: 120

²⁴ Reifová 2004: 76

²⁵ Faktory sociokulturní a organizační.

²⁶ Reifová 2004: 76-77

²⁷ Tedy zpravodajských hodnot.

²⁸ Kunczik 1995: 122

²⁹ V případě dané události nepanuje vnitřní rozpor, jak na ni nahlížet.

³⁰ Událost není třeba složitě vysvětlovat.

³¹ V ní se odráží kulturní zkušenost publika. Hartley 1990 in Reifová 2004: 77

³² Událost, která se již dříve dostala do zpravodajství.

³³ Tedy k elitním národům, státům, osobám a celebritám.

³⁴ Události, které způsobí jednání konkrétních osob.

³⁵ Zde panuje zdánlivý protiklad s předchozí hodnotou.

³⁶ Určitá domácí událost se objeví formou variace v zahraničním zpravodajství.

³⁷ Reifová 2004: 77-78

1.1.2 Lippmannova klasifikace

Walter Lippmann určil pět základních zpravodajských hodnot, a to jednoznačnost události, překvapení, prostorovou blízkost, osobní zaujetí a konflikt.³⁸ Ve svém díle se ale jinak věnoval spíše dopadům zpráv na veřejné mínění, čímž položil základy teorie agenda-setting³⁹, které se ovšem tato práce nevěnuje. Jeho pět zpravodajských hodnot nicméně posloužilo jako východisko pro další koncepty.

1.1.3 Klasifikace podle Rugeové a Galtunga

Na Lippmanna v roce 1965 navázala dvojice Johan Galtung a Marie Holmboe-Rugeová, když v díle *Struktura zahraničních zpráv*⁴⁰ sestavili dvanáct faktorů, na jejichž základě se z události stává zpráva. Třebaže Kunczik upozorňuje, že jejich „zjištění byla spíše chatrná“,⁴¹ dodnes patří v oblasti zpravodajských hodnot mezi nejcitovanější autory.

Galtung s Rugeovou hovoří o frekvenci, prahu pozornosti⁴², jednoznačnosti⁴³, významu⁴⁴, souznění, překvapení, kontinuitě⁴⁵, variaci, vztahu k elitním národům, vztahu k elitním osobám, personalizaci a negativitě.⁴⁶ Je zřejmé, že se jejich rozlišení z velké části shoduje s tím, které prezentovala Reifová. Liší se pouze v tom, že Reifová například jednoznačnost rozvádí do tří bodů, kdežto naopak vztah k elitním národům a elitním osobám spojuje v jeden. O prahu pozornosti neuvažuje jako o zpravodajské hodnotě, neboť se domnívá, že pokud je intenzita kterékoliv jiné zpravodajské hodnoty (případně kombinace hodnot) dostatečně silná, automaticky se tím překročí práh pozornosti.⁴⁷

Tato práce dále rozvádí a v praktické části využívá přítomnost těch zpravodajských hodnot, které považovali informanti z ProHockeye za důležité při tvorbě textů o česko-slovenských hráčích. V případě klasifikace podle Galtunga a Rugeové vybírá význam, souznění se

³⁸ Reifová 2004: 76

³⁹ Jinak též nastolování agendy.

⁴⁰ V angličtině známé pod názvem *The structure of foreign news*.

⁴¹ Kunczik 1995: 120

⁴² Musí existovat taková intenzita dané události, aby překročila pomyslný práh pozornosti a stala se zprávou.

⁴³ Faktor zastupující současně jasnost, jednoduchost a částečně také smysluplnost tak, jak je popsala Reifová (viz kapitola 1.1.1).

⁴⁴ V první řadě pro příjemce.

⁴⁵ Reifová hovoří o průběžnosti (viz kapitola 1.1.1).

⁴⁶ Kunczik 1995: 120-122

⁴⁷ Reifová 2004: 77

čtenářem, vztah k elitním osobám a personalizaci. Vcelku podstatné jsou v tomto ohledu také hodnoty zpracovatelské, nejčastěji dostupnost respondenta.

Význam určuje, zda je událost pro publikum pochopitelná, zejména z etnocentrického a kulturního hlediska. Význam se může projevovat také tehdy, pokud má událost přímý vliv na život konzumenta zprávy,⁴⁸ což ale v případě referování o Čechách a Slovácích v NHL neplatí. Nicméně národnostní blízkost, kterou informanti uváděli jako jeden z hlavních důvodů pro tvorbu textů o česko-slovenských hráčích v ProHockeyi, s faktorem významu naopak úzce souvisí.

Faktor souznění si dává za cíl splnění očekávání publika. Vzhledem k tomu, že konzumenti ProHockeye pocházeli v roce 2019 zejména z Česka a ze Slovenska, přáli si zařazení česko-slovenských hráčů. Události, které publikum žádá, se stanou zprávami snadněji.⁴⁹

I když vztah k elitním národům a k elitním osobám spolu ve zpravodajství velmi často souvisí (dokládá to ostatně Reifová, když ve své klasifikaci oba faktory spojuje v jeden), v případě referování o Čechách a Slovácích v NHL národnostní faktor odpadá. Pokud navíc nedochází k zaměření na tuto konkrétní skupinu hráčů, na hokejovém poli mohou elitní národy reprezentovat zcela jiné státy než u politiky. Naopak se pravidelně objevují události, v nichž figurují mocné a významné osobnosti⁵⁰. Takové zprávy mají často významný dosah.⁵¹

Poslední vybranou zpravodajskou hodnotou je personalizace, související s událostmi a potažmo zprávami, které zachycují konkrétní osoby. Jestliže se s nimi konzument může identifikovat, mají větší šanci stát se součástí zpravodajství.⁵²

Na tomto místě je důležité zmínit, že negativita, kterou řada autorů včetně Rugeové a Galtunga popisuje jako velmi zásadní zpravodajskou hodnotu – podle Wilkeho se u ní projevuje stabilní a dlouhodobá hodnota personalizace a vztahu k elitním národům, Kunczik dále doplňuje pravidlo „bad news are good news“⁵³ –, je v referování o česko-slovenských hráčích na stránkách ProHockeye spíše nežádoucí. Vyplývá to ze snahy o souznění

⁴⁸ Kunczik 1995: 121

⁴⁹ Kunczik 1995: 121

⁵⁰ Je třeba si uvědomit, že autor práce neustále hovoří o relativně úzké skupině čtenářů hokejových zpráv, jelikož s elitními a mocnými osobami v očích celé společnosti nemusí mít hokejisté nic společného.

⁵¹ Kunczik 1995: 122

⁵² Kunczik 1995: 122

⁵³ Wilke 1984 in Kunczik 1995: 122-123

se čtenářem, který podle vyjádření Novotného „nechce slyšet, jak je všechno špatně a tým⁵⁴, kterému fandí, je úplně k ničemu.“

1.1.4 Kritika Rugeové a Galtunga

K výsledkům dvou severských autorů se vyjádřil v roce 1970 Rosengren, který odmítal pouhé srovnávání zpravodajství mezi sebou, ale žádal zkoumání pomocí vnějších kritérií, takzvaných extramediálních dat. Mohl by tak najít rozdíl mezi skutečností a mediální realitou. Zabýval se parlamentními volbami v letech 1961-1970, přičemž za rozhodující zpravodajskou hodnotu označil ekonomické faktory.⁵⁵

Westerstahl a Johansson dále doplnili, že existují hodnoty zpráv a vedle nich takzvané ideologie zpráv⁵⁶, závislé na dobových změnách. K určení druhého termínu jim pomohlo zkoumání švédských masových médií mezi lety 1918-1984.⁵⁷ Kunczik nicméně varuje, že jejich výsledky vyžadují empirické přezkoumání v jiných médiích i sociokulturním prostředí.⁵⁸

Trampota oceňuje na výzkumu Westerstahla a Johanssona, že byli oproti Rugeové a Galtungovi metodologicky ukázněnější. Množství zpravodajských hodnot omezili na pět, a sice důležitost⁵⁹, ideologii, dramaticčnost, blízkost⁶⁰ a přístup⁶¹. Z hlediska ProHockeye jsou přitom nejdůležitější poslední dvě jmenované hodnoty.⁶²

I když se Galtung a Rugeová při své klasifikaci zaměřili pouze na tištěné, zahraniční zpravodajství a zkoumali výhradně konžskou, kyperskou a kubánskou krizi, přičemž nechtěli primárně představit hodnoty, kterými má událost disponovat, aby se stala součástí zpravodajství, jejich koncept je nadále aplikován na zpravodajství obecně.⁶³ Žádný autor doposud nepřišel s lepším terminologickým ukotvením zpravodajských hodnot, jen docházelo k postupnému doplnění dvou zmíněných badatelů.

⁵⁴ V tomto případě spíše hráč.

⁵⁵ Rosengren 1970 in Kunczik 1995: 123-124

⁵⁶ Hodnoty jsou statické, ideologie dynamické.

⁵⁷ Westerstahl, Johansson 1986 in Kunczik 1995: 124

⁵⁸ Kunczik 1995: 124

⁵⁹ Zejména důležitost zahraničních zemí, určované na základě populačních a ekonomických faktorů.

⁶⁰ Geografická, obchodní, kulturní.

⁶¹ Možnost žurnalistů dostat se k požadovaným informacím.

⁶² Westerstahl 1994 in Trampota 2006: 26

⁶³ Galtung 1997 in Trampota 2006: 27

1.1.5 Zpravodajské hodnoty ve sportovním zpravodajství

Doposud nevznikla odborná publikace, která by zkoumala zpravodajské hodnoty čistě ve sportovním zpravodajství. Autorka Kaufnerová se ovšem ve své diplomové práci snaží vybrat ty hodnoty, které se shodují s klasifikací Galtunga a Rugeové, zároveň jsou však typické na poli sportu. Selektuje frekvenci, překvapení, kontinuitu, vztah k elitním národům, vztah k elitním osobám a negativitu.⁶⁴ Její výběr by bylo pravděpodobně možné vztáhnout k celkové skladbě témat v měsíčníku ProHockey, avšak jak bylo popsáno výše, u česko-slovenských hráčů převažují jiné zpravodajské hodnoty, které redaktoři při volbě událostí, z nichž udělají zprávy, zvažují. Mezi aspekty negativity ve sportovním zpravodajství Kaufnerová řadí dopingové aféry, korupční skandály či negativní chování hráčů,⁶⁵ avšak ty se v případě česko-slovenských hokejistů v NHL objevují minimálně a ostatní negativní faktory nejsou pro čtenáře dle názoru oslovených informantů zajímavé.

1.2 Gatekeeping

Gatekeeper, jehož Trampota označuje také českým ekvivalentem vrátný nebo dveřník⁶⁶, je nejčastěji osoba zpravodaje, redaktora či editora, která si subjektivně vybírá zpravodajské hodnoty důležité pro dané médium, či dokonce téma.⁶⁷ Na základě těchto hodnot pak volí události, které bude zpracovávat do zpravodajství, nebo které naopak zavrhne jako nezajímavé. Z hlediska odborného je přitom důležité zkoumat motivy, které tyto konkrétní osoby k jejich rozhodnutí vedou.⁶⁸ Podobně gatekeepera vnímá také Reifová, přičemž užívá obecnějšího termínu „držitelé pozic v rámci mediálních organizací“, jejichž úkolem je dělat rozhodnutí při výběru témat a událostí, které se dočkají zpracování v rámci mediálních obsahů.⁶⁹

Jak bylo zjištěno z pořázených rozhovorů, pozici gatekeepera v českém ProHockeyi primárně vykonával šéfredaktor Petr Novotný, ale každý z redaktorů mohl do značné míry ovlivnit výběr

⁶⁴ Kaufnerová 2012: 41

⁶⁵ Kaufnerová 2012: 41

⁶⁶ Ruš-Mohl a Bakičová ještě využívají výrazů hlídač a strážce brány. Ruš-Mohl, Bakičová 2005: 98

⁶⁷ První využití tohoto termínu mělo sociologický charakter a přišel s ním Kurt Lewin, když po druhé světové válce sledoval rozhodovací procesy rodin při nákupu potravin. Dále svůj koncept zobecnil na průchod jakýchkoliv informací jakoukoliv informační branou, nepoužívá se tedy pouze v žurnalistice. Trampota 2006: 40

⁶⁸ Trampota 2006: 38

⁶⁹ Reifová 2004: 70

události, kterou následně zpracovával. V roce 2003 byla síť gatekeeperů ještě větší, jelikož časopis nejprve vznikl ve Skandinávii.

1.2.1 Gatekeeping ve zpravodajství podle Whitea

Zatímco výzkum zpravodajských hodnot se soustřeďuje na konečný produkt zpravodajství, gatekeeping se zabývá přímo procesem výběru událostí, jinými slovy zohledňováním těchto hodnot při tvorbě textů. Jako první se mu empiricky věnoval David M. White v roce 1950 ve své práci *The „Gate Keeper“: A Case Study in the Selection of News*⁷⁰. Tím, že si vytvořil představu brány, u níž stojí vrátný, který některé události pouští dovnitř a jiné zastavuje před dveřmi, položil základ vnímání pojmu gatekeeping, respektive gatekeeper. I když se studie zaměřuje na regionální deník z amerického Středozápadu, z práce plyne jasný závěr, že výběr událostí do zpravodajství je velmi subjektivní a takzvaný vrátný pracuje na základě zkušeností, postojů a očekávání. Rozlišuje přitom důvody obsahové – událost je pro médium nezajímavá – a organizační – nejčastěji nedostatek prostoru.⁷¹

Zároveň White přišel s rozdělením do sedmi tematických kategorií, přičemž lidsky jímavé příběhy⁷² a politické zprávy měly největší šanci se do zpravodajství prosadit. Důležitá je ještě jedna Whiteova myšlenka týkající se komunikačního řetězce, který popisuje tak, že i v rámci jedné redakce existuje množství gatekeeperů, kteří mají vliv na konečný výběr události. Patří mezi ně reportéři, přepisovači zpráv, vedoucí oddělení, editoři zpráv v tiskových agenturách a další, on ale zkoumal pouze osobu redaktora.⁷³ Do tohoto řetězce gatekeeperů pak McNelly dodává samotné příjemce, kteří hlídají bránu tím, když dané události skutečně věnují pozornost.⁷⁴ Ruß-Mohl s Bakičovou ve své knize dále doplňují, že o publiku mají často redaktori jen zkreslenou představu a jejich očekávání a výběr událostí proto nemusí odpovídat reálným potřebám konzumentů zpráv. Redakce užívá výroků typu „čtenář to tak chce“, který ale postrádá výsledky průzkumů.⁷⁵

⁷⁰ Překládána v roce 1997 jako „Gatekeeper“: Případová studie výběru zpráv.

⁷¹ White 1997: 65 in Trampota 2006: 38-39

⁷² Human interest stories, dnes bychom je nazvali spíše jako hluboko-lidské příběhy.

⁷³ White 1997: 65 in Trampota 2006: 39

⁷⁴ Reifová 2004: 70

⁷⁵ Ruß-Mohl, Bakičová 2005: 98-99

1.2.2 Komplexní pojetí gatekeepingu Shoemakerové

I když autoři jako R. M. Brown, Berkowitz nebo Donohue koncept gatekeepingu postupně rozšířili, jeho nejkompexnější pojetí v roce 1991 poskytuje Shoemakerová a aplikuje ho mimo jiné na interpersonální komunikaci. Gatekeeping (věnuje se mu ve stejnojmenné práci) podle ní „začíná tehdy, kdy se komunikační pracovník poprvé dozví o aktuálním a potenciálním sdělení, a končí v bodě, kdy je podmnožina těchto sdělení přenesena k příjemci. Brána je rozhodovací bod jak při cestě dovnitř, tak při cestě ven.“⁷⁶ Podle Reifové Shoemakerová tímto přístupem a větší diferenciací možných faktorů, které do gatekeepingu vstupují, předznamenala koncept zpravodajských hodnot.⁷⁷ Jedná se ovšem zřejmě o nešikovné vyjádření autorky, jelikož zpravodajské hodnoty a jejich empirický výzkum mají delší historii než práce Shoemakerové.⁷⁸ Ještě před ní se o rozdělení výzkumu gatekeepingu do jednotlivých vývojových etap navíc pokusil Robinson, když jmenoval individuální⁷⁹, institucionální⁸⁰ a kybernetické⁸¹ studie.⁸²

Přínos Shoemakerové lze vnímat ovšem zejména v tom, že kromě individuální úrovně gatekeepingu, kterou zkoumal už White, prezentovala také vlivy ze strany mediálních rutin nebo mediální organizace, dále též úroveň extramediální a ideologickou.⁸³ Protože se ovšem tato práce věnuje pouze textům zaměřeným na česko-slovenské hráče v NHL, nejsou brány do úvahy všechny faktory, které mohou mít teoreticky vliv na rozhodování jednotlivých gatekeeperů. Nebylo by to v rámci rozsahu bakalářské práce ani možné. Vybrány jsou pouze ty aspekty, které informanti nejčastěji zmiňovali ve svých výpovědích. Kromě již výše jmenovaných zpravodajských hodnot, jež redakce vnímá jako nejzásadnější, se práce zaměřuje ještě na dostupnost zdrojů⁸⁴ a okrajově též na tlak ze strany publika, tedy jaké zprávy a jejich podání je pro něj přijatelné. Vlivy jako politiku média, jeho technologickou podstatu nebo hierarchii rolí tento výzkum zohledňovat nemusel.

⁷⁶ Shoemakerová 1997: 58 in Trampota 2006: 41

⁷⁷ Reifová 2004: 71

⁷⁸ Viz podkapitola 1.1

⁷⁹ Závislé na selektivních procesech jednoho gatekeepera.

⁸⁰ Procesy gatekeepingu jedné mediální organizace.

⁸¹ Výběr zpráv jako součást širšího sociálního systému.

⁸² Robinson 1973 in Trampota 2006: 42-43

⁸³ Shoemakerová 1996: 106

⁸⁴ Ty v klasifikaci Shoemakerové patří pod mediální rutiny dané organizace. Trampota 2006: 44

Jak navíc uvádí Trampota, přičemž využívá faktory formulované Donohuem v roce 1989, existuje předpoklad, že výběr událostí u specializovaných médií s nižší periodicitou⁸⁵ je jiný než v případě deníků, zaměřujících se na širokou agendu událostí.⁸⁶

1.3 Zdroje zpravodajských informací

1.3.1 Způsoby zisku zdrojů a jejich schopnost prosadit se ve zpravodajství

Oblastí, která se může velmi významně projevit na rozhodování gatekeepera, zda danou událost zařadí do zpravodajství, je dostupnost zdrojů. Toto kritérium se přímo neřadí mezi zpravodajské hodnoty⁸⁷, proto je mu věnována samostatná kapitola. V roce 1973 rozlišuje Sigal tři základní typy komunikačních kanálů, pomocí kterých se informace dostávají od zdrojů k redaktorům. Jmenuje rutinní, neformální a iniciované. Do první, nejzásadnější skupiny se řadí například soudy, volební výsledky, tiskové zprávy a konference, projevy, ceremoniály či zprávy jiných zpravodajských organizací. Pro to, aby redaktor získal iniciovaný zdroj, musí podniknout aktivní činnost, jako třeba pořídit rozhovor.⁸⁸ Tento druh zdroje informací hraje u ProHockeye a psaní o česko-slovenských hráčích poměrně zásadní roli.

Gans přispěl tezí, kdy říká, že zdroj disponuje jistými možnostmi prosadit se do zpravodajství, ale jsou to právě žurnalisté, kteří musí rozhodnout o jeho zařazení či nezařazení do zprávy.⁸⁹ Některé zdroje proto usilují o větší pozornost, jelikož jejich status není takový, aby se o nich automaticky referovalo.⁹⁰ V případě česko-slovenského magazínu o severoamerické soutěži by ale podobné snahy nebylo možné pozorovat.

Naopak je důležitá geografická a sociální blízkost zdroje k novinářům ProHockeye, která by se u česko-slovenských hráčů dala také specifikovat jako blízkost jazyková. Tento aspekt Gans popisuje jako jednu ze čtyř klíčových vlastností, které by měly zdroje obsahovat.

⁸⁵ Kterým ProHockeye určitě byl.

⁸⁶ Trampota 2006: 47

⁸⁷ Respektive dalo by se teoreticky zařadit mezi zpracovatelské zpravodajské hodnoty podle Reifové (viz podkapitola 1.1.1), ale sama autorka dostupnost zdrojů jako součást těchto hodnot nejmenuje.

⁸⁸ Sigal 1973: 225 in Trampota 2006: 84

⁸⁹ Gans 1980: 239 in Trampota 2006: 84

⁹⁰ Trampota 2006: 85

Mezi další řadí podnětnost⁹¹, moc⁹² a schopnost dodat vhodné informace^{93,94}. Dále autor jmenuje několik faktorů, kterými by měl v ideálním případě zdroj disponovat, ty se ale v úvahách o zařazení daného zdroje do ProHockeye příliš neprojeví.⁹⁵

1.3.2 Internetové zdroje

Čuřík v roce 2012 popisoval nové trendy v médiích a také online zdroje, které jsou na poli žurnalistiky stále poměrně čerstvým fenoménem. Časopis ProHockey coby tištěný měsíčník samozřejmě patří mezi zástupce tradiční žurnalistiky, avšak sám autor přiznává, že zdrojování má u online žurnalistiky většinu shodných rysů s tou tradiční. Online zdrojování se vyvinulo v techniku zvanou computer assisted reporting, označovanou také zkratkou CAR. Prostřednictvím internetu probíhá hledání osob a informací, jejich ověřování i analýza.⁹⁶

S internetovými zdroji nepochybně pracují i novináři z tradičních médií a ProHockey v tomto směru nebyl výjimkou, což přiznává informant Jan Velart. Jak si ovšem uvědomuje například Sissons, redaktor musí na internetu obzvlášť dbát na schopnost zvolit relevantní a důvěryhodný zdroj.⁹⁷

Mezi výhodné aspekty internetu se řadí dostupnost primárních zdrojů, majících množství informací o jednotlivcích, firmách a dalších organizacích,⁹⁸ a otevřených zdrojů, tedy internetových stránek, co nabízí nepřehledné množství informací využitelných v médiích.⁹⁹

⁹¹ Zdroje vycházející médiím vstříc.

⁹² Hierarchicky zvýhodněné sociální postavení, které by se na hokejovém poli dalo měřit pomocí výkonnosti, popularity hráče a podobných faktorů.

⁹³ Ta je v případě hráčů prakticky automatická, jelikož se účastní samotné hry, znají zákulisní informace z prostředí NHL, mají bližší kontakt ke spoluhráčům a často i soupeřům, tedy disponují výhodnějším postavením než novinář ProHockeye ve všech oblastech, o které se zajímá.

⁹⁴ Gans 1980: 239-244 in Trampota 2006: 86

⁹⁵ Je to dáno tím, že redaktor v zásadě vybírá mezi zařazením rutinního a iniciovaného kanálu, prostřednictvím kterého se ke zdroji dostává. Mezi rutinní patří v případě ProHockeye hlavně důvěryhodné zahraniční zpravodajské weby a oficiální stránky ligy a klubů. Jejich seznam je více méně omezený, proto Gansovy vlastnosti jako předchozí vhodnost, produktivita, spolehlivost, důvěryhodnost, autorita a schopnost vyjadřování automaticky splňují, a to díky předchozí zkušenosti redaktorů. Zdroje získané iniciovaným kanálem jsou zase značně omezené – redaktor nejčastěji volí formu rozhovoru a respondenta, který pochází z Česka nebo Slovenska (geografická a jazyková blízkost) a má zkušenosti z NHL. Tím pádem splňuje většinu požadovaných vlastností, zároveň neexistuje příliš variant takového zdroje.

⁹⁶ Čuřík 2012: 22

⁹⁷ Sissons 2006: 16 in Čuřík 2012: 22

⁹⁸ Sissons 2006: 138 in Čuřík 2012: 22

⁹⁹ Čuřík 2012: 22

2 Česko-slovenská stopa v NHL v roce 2003 a 2019

Aby došlo k úplnému pochopení teoretického ukotvení zpravodajských hodnot z hlediska ProHockeye, je zapotřebí provést krátký exkurz týkající se Čechů a Slováků v NHL v roce 2003, respektive v roce 2019. Teprve na základě určení pozice, jakou tito hráči měli ve zkoumaném období v NHL, je možné pracovat se zpravodajskými hodnotami, které redakce ProHockeye považovala za důležité, a dobrat se k závěru, zda se tyto hodnoty mohly proměňovat v čase.

Stránský s Ondrouškem ještě v roce 2014 hovoří o tom, že čeští hokejisté v posledních letech vévodili nejprestižnější hokejové lize planety způsobem nevídaným.¹⁰⁰ Jak již bylo naznačeno v úvodu, z čistě kvantitativního hlediska se jejich pozice neustále proměňovala, a to k horšímu. Totéž se dá tvrdit z hlediska kvality, kterou je možné dobře srovnávat na základě dosažených individuálních úspěchů.

Sezonu 2002/03 zakončil útočník Václav Prospal na čtvrtém místě NHL v počtu asistencí. Coloradský útočník Milan Hejduk se stal s 50 góly nejlepším střelcem soutěže, za což dostal cenu zvanou Maurice Richard Trophy. Stejný hráč byl také vůbec nejúspěšnější ve statistice +/-.¹⁰¹ Z česko-slovenských zástupců si odnesl individuální cenu také český brankář Roman Čechmánek. Společně s týmovým kolegou utvořil dvojici, která po dobu základní části zaznamenala nejnižší průměr inkasovaných branek na utkání, za což získali William M. Jennings Trophy. Sám Čechmánek byl třetí v procentuální úspěšnosti zásahů.¹⁰²

Odborná publikace, která by popisovala české výkony v NHL z roku 2019, v době tvoření této práce neexistovala. Srovnání proto opět nabízí oficiální ligový web NHL.com, který vede archiv statistických výsledků, stejně tak soupis vítězů individuálních cen. Za ročník 2018/19 byl nejlepším českým nahrávačem útočník Bostonu David Krejčí, který si s 53 asistencemi vysloužil dělené 22. místo této ligové statistiky. Mezi střelci se nejčastěji prosazoval další bostonský reprezentant David Pastrňák, celkově 14. muž pořadníku. Michael Frolík zapsal v +/- hodnotu +24 a byl sedmnáctý (ještě před něj se dostal Slovák Erik Černák s +25). Mezi česko-slovenskými brankáři s alespoň 10 zápasy kraloval slovenský Jaroslav Halák

¹⁰⁰ Stránský, Ondroušek 2014: 4

¹⁰¹ Zapsal +52 bodů. Statistika udává poměr vstřelených a inkasovaných branek, při nichž byl hráč na hřišti. Započítává se pouze při hře pět na pět, nikoliv v přesilovkách, oslabeních nebo jiných situacích o nestandardním počtu hokejistů na ledové ploše.

¹⁰² Stránský, Ondroušek 2014: 72

s úspěšností 92,2 % (11. pozice) a průměrem 2,34 (7. místo).¹⁰³ Žádný z Čechů nebo Slováků nezískal individuální cenu, dokonce se nedostal ani mezi trojici finalistů na některé z udělovaných ocenění.¹⁰⁴

V roce 2003 působily v NHL daleko větší osobnosti historie českého i slovenského hokeje než v roce 2019. Mezi nimi například Jaromír Jágr, který třeba 11. ledna 2003 v jediném utkání zaznamenal tři branky a čtyři asistence.¹⁰⁵ To se v roce 2019 nepovedlo žádnému česko-slovenskému hráči.¹⁰⁶ Během roku 2003 dosáhl Jágr postupně na 1200 bodů, 500 gólů (pouze základní část NHL) a 700 asistencí. Sezónu 2002/03 ovládl celek New Jersey, pohár pro vítěze zvaný Stanley Cup tak pozvedli Češi Patrik Eliáš a Richard Šmehlík a Slovák Jiří Bicek. Po roční pauze se do NHL v říjnu vrátil také historicky nejlepší český gólman Dominik Hašek, kvůli zranění třísel ale nastoupil jen ke 14 zápasům. Poprvé v dějinách se v jednom týmu sešli dva čeští brankáři – Roman Čechmánek a Milan Hnilička na soupisce Los Angeles.¹⁰⁷

Ligový archiv znovu nabízí krátké srovnání s rokem 2019. V jednom klubu se nepotkali dva čeští gólmani, dokonce ani Čech a Slovák. Stanley Cup pro vítěze získal tým St. Louis, který na své soupisce v dané sezoně měl jen českého obránce Jakuba Jeřábka. Ten ovšem neodehrál dostatečný počet zápasů v základní části ani nenastoupil ve finále soutěže, proto nemohl být prohlášen právoplatným šampionem NHL.¹⁰⁸

3 Metodika výzkumu

3.1 Cíl výzkumu

Hlavním cílem práce je relevantní srovnání, zdali se vlivem několika faktorů, jako jsou v první řadě proměny zpravodajských hodnot redakce a rozdílné možnosti přístupu ke zdrojům, změnil také charakter textů referujících o českých a slovenských hráčích v časopise ProHockey. Mezi spíše sekundární faktory této proměny může patřit nižší prodejnost, ekonomická výnosnost¹⁰⁹ a celková transformace produkční struktury ProHockeye.

¹⁰³ Oficiální statistiky uvádí stránka NHL.com.

¹⁰⁴ Oficiální seznam vítězů individuálních trofejí uvádí stránka NHL.com.

¹⁰⁵ Stránský, Ondroušek 2014: 73

¹⁰⁶ Oficiální statistiky uvádí stránka NHL.com

¹⁰⁷ Stránský, Ondroušek 2014: 73-75

¹⁰⁸ Oficiální statistiky uvádí stránka NHL.com.

¹⁰⁹ Podle archivních materiálů šéfredaktora Petra Novotného klesl průměrný měsíční prodej ProHockeye mezi lety 2003 a 2019 z 18 901 výtisků na 4 596,7 výtisků, což je pokles přibližně o 76,2 procenta.

Tyto oblasti ale práce neřeší, případně pouze doplňkově, jelikož se pomocí polostrukturovaných rozhovorů nepotvrdil jejich významný vliv na podobě článků o česko-slovenských hokejstech v ProHockeyi. Není tím zdaleka vyloučeno, že u jiných časopiseckých projektů mohly mít vliv zásadní, jelikož zájem o tiskoviny mezi čtenáři neustále klesá a způsoby, jakými se redakce a vlastníci médií snaží bojovat s tímto úpadkem, mohou být různé.

Autor primárně využil kvalitativní polostrukturovaný rozhovor, též označovaný pojmy semistrukturovaný, řízený či rozhovor s návodem. Základní struktura otázek byla pro všechny respondenty stejná, ale sekundární, tedy sondážní dotazy, se často proměňovaly.¹¹⁰ Autor využil výhody, kdy pomocí informací zjištěných z jednoho rozhovoru mohl upravit formulaci primárních otázek pro rozhovory následující. Jejich znění a pořadí se z tohoto důvodu u každého respondenta může jistým způsobem lišit. Samozřejmě záleželo rovněž na funkci, kterou daný informant v redakci zastával. Obecně dotazy směřovaly na změnu mediálního obrazu Čechů a Slováků v měsíčníku ProHockey. Probírány byly faktory z oblasti distribuce, produkce, ekonomické stránky, proměny trhu, proměny zastoupení česko-slovenských hráčů v NHL a další. Ovšem pouze ty, které respondenti považovali za důležité, byly následně zahrnuty do druhé části analýzy.

Pro tu autor využil kvalitativní obsahovou analýzu podle Philippa Mayringa, kdy na základě takzvaného účelového vzorkování a kódů vytvořených dle poznatků z rozhovorů¹¹¹ byly zkoumány proměny mezi texty o česko-slovenských hráčích v časopise ProHockey za rok 2003 a 2019. Ke zkoumání mělo být využito celkem 20 čísel měsíčníku, účelové vzorkování ovšem umožnilo některá čísla opomenout, pokud se v nich daný kód neobjevoval.

Za využití těchto dvou metod se autor snažil nalézt odpověď na hlavní výzkumnou otázku, tedy „Proměnilo se referování o českých a slovenských hráčích v NHL na stránkách časopisu ProHockey v letech 2003 a 2019, a pokud ano, proč a jakým způsobem?“ Sekundární otázky výzkumu na zpravodajské hodnoty, redakční zdroje informací a cílené úpravy pasáží textů primárně se nezaměřujících na česko-slovenské hráče vyplývají zejména z odpovědí informantů.

¹¹⁰ Sedláková 2014: 211

¹¹¹ Tedy pomocí takzvané operacionalizace.

3.2 Kvalitativní výzkum

Protože autor této práce zjišťoval na velmi úzkém vzorku respondentů jejich vnitřní motivaci a okolnosti, které ovlivňovaly jejich referování o česko-slovenských hráčích, tedy v zásadě nekvantifikovatelné faktory, musel zvolit kvalitativní přístup. Hendl sice zdůrazňuje výhody kvantitativního výzkumu, jako je například přímočarost sběru dat nebo jeho přesné, numerické vyjádření, zároveň ovšem upozorňuje, že jeho uplatnění vyžaduje výzkum velké skupiny a získaná znalost by mohla být příliš abstraktní pro aplikování na místní podmínky,¹¹² v tomto případě na časopis ProHockey.

Kvalitativní výzkum se obecně uplatňuje spíše u humanitních, nikoliv přírodovědných, exaktních oborů. I když Glaser a Corbinová podávají definici, kdy kvalitativní výzkum považují za jakýkoliv, který své výsledky nezapisuje statistickými hodnotami,¹¹³ mnoho autorů nesouhlasí. I níže popsaná Mayringova analýza je důkazem, že kvalitativně orientovaný přístup může stavět na základech kvantitativních výzkumů a existují metody,¹¹⁴ u nichž kvalitativní a kvantitativní složka fungují v naprosté rovnováze, tedy mísí se v rámci jedné studie.¹¹⁵

I když není definice, na které by se shodovali všichni metodologové, Cresswell vnímá kvalitativní výzkum mimo jiné jako proces, při němž výzkumník informuje o názorech jeho účastníků, provádí analýzu různých typů textů a funguje v přirozených podmínkách.¹¹⁶ Tato definice nese značnou shodu se dvěma výzkumnými metodami využitými pro účely této práce.

Hendl popisuje ještě jeden důležitý fenomén kvalitativního výzkumu, který se podepisuje i na této práci. Autor v jeho průběhu totiž využívá hypotézy, které se mohou na základě zjištěných skutečností měnit, stejně jako celý výzkumný plán. Tím se také modifikuje sběr dat a jejich analýza.¹¹⁷ I když z logiky kvalitativního zkoumání vyplývá, že jeho výsledky nejsou

¹¹² Hendl 2005: 49

¹¹³ Glaser, Corbinová 1989 in Hendl 2005: 49-50

¹¹⁴ Takzvaný smíšený plán výzkumu. Hendl 2005: 45

¹¹⁵ Tedy například kromě kvalitativní metody autor výzkumu zapojí také strukturovaný dotazník v rámci statistického šetření. Hendl 2005: 60

¹¹⁶ Cresswell 1998: 12 in Hendl 2005: 50

¹¹⁷ Hendl 2005: 50

zobecnitelné, do značné míry je ovlivňují rozhodnutí výzkumníka a je těžké provádět jejich ověření,¹¹⁸ převažují výhody, které kvantitativní přístup naopak postrádá.

Zkušenost ale ukazuje, že přístup Corbinové a Glasera je dnes již přežitý. Kvalitativní a kvantitativní přístup rozhodně nestojí na jakýchsi pomyslných protipólech výzkumných strategií.¹¹⁹ Naopak se stále více kombinují jejich výhody. Je poněkud paradoxní, že s touto kombinací podle Hendla v zásadě počítal také Glaser, a to ve spolupráci s metodologem Straussem. Zároveň ale při obhajobě kvalitativního přístupu připomínali, že zastává významnější úlohu při budování hypotéz. Dále doplňují, že výzkumník v mnoha případech ani nemusí usilovat o výzkum, který by šel za kvalitativní podobu. Bývá totiž „nejadekvátnějším a nejefektivnějším způsobem, jak se dostat k požadovaným informacím a vyrovnat se s obtížemi empirické situace.“¹²⁰

Autorka Sedláková naopak dává kvantitativní a kvalitativní přístup do opozice, ale to spíše proto, aby zvládla definovat jejich hlavní rozdíly. Rozhodně netvrdí, že by se oba přístupy nemohly kombinovat.

Tato dvě paradigmaty se podle ní liší v tom, že první zkoumá hromadné jevy, tedy tvrdá data¹²¹, druhé naopak data měkká¹²². Domnívá se, že zástupci (vědci) jednoho přístupu nahlíží na svět zcela jinou optikou než zástupci druhého přístupu. Kvantitativní přístup vyžaduje makropohled, kvalitativní se soustředí na mikrorovinu, tedy například individua, mikrosystémy jako rodiny nebo skupiny a jejich jednání. Opačný pohled směřuje na celou společnost, organizace nebo státy. Je spojen s analýzou hromadných dat, kdežto kvalitativní paradigma se snaží co nejpodrobněji popsat dílčí jevy a osoby.¹²³

3.3 Polostrukturovaný rozhovor

Hendl rozlišuje čtyři základní přístupy k výběru metody, a to podle toho, co lidé dělají veřejně (pozorování), soukromě (interview, dotazník, technika deníku), co si myslí či čemu věří (interview, dotazník, postojoyé škály) nebo jaké mají schopnosti a osobní rysy

¹¹⁸ Hendl 2005: 52

¹¹⁹ Hendl 2005: 56

¹²⁰ Strauss, Glaser 1967: 17 in Hendl 2005: 56

¹²¹ Nejčastěji statistiky oficiálních institucí a hodnoty získané prostřednictvím dotazníkových a statistických šetření.

¹²² Nabývají podoby dlouhých slovních výpovědí, zápisů nebo vyobrazení.

¹²³ Sedláková 2014: 47-49

(standardizované testy).¹²⁴ Také Sedláková do značné míry souhlasí s kritérii pro výběr metody rozhovoru. Konkretizuje, že se pomocí něj získávají data o postojích, názorech, přáních, plánech, chápání věcí nebo jejich hodnocení.¹²⁵ Silverman upozorňuje, že se nejedná o neutrální nástroj pro sběr dat, ale je důležitý pro produkci významů.¹²⁶

Aby mohl autor této práce vyřešit hlavní výzkumnou otázku, nabízí se interview jakožto adekvátní nástroj, jelikož zjišťuje, jak se redaktoři v ProHockeyi rozhodovali a čím se při tvorbě textů o česko-slovenských hráčích řídili. Jde tedy o jakési soukromé myšlenkové pochody a zároveň víru redakce v určité postupy, zpravodajské hodnoty, zdroje a další oblasti.

O polostrukturovaném rozhovoru Hendl hovoří jako o střední cestě mezi dotazováním s jasně danou strukturou otázek i předem stanovenými odpověďmi a volnými rozhovory, které tvoří v podstatě neomezené vyprávění respondenta.¹²⁷ Sedláková jej považuje za optimální způsob získávání dat, jelikož v sobě skrývá výhody standardizované i nestandardizované formy rozhovoru a snaží se eliminovat jejich nevýhody.¹²⁸ Polostrukturovaný rozhovor umožňuje, aby informant sám zvolil, co považuje za nejdůležitější faktory dané problematiky, tazatel zároveň může na jeho myšlenky reagovat, přesto však držet rozhovor v určitých hranicích, které nechce překročit, protože by odpovědi již nesouvisely s předmětem jeho výzkumu.¹²⁹ Objevovat by se proto měly převážně otevřené otázky, které umožňují informantovi velkou svobodu ve výběru odpovědí.¹³⁰ To potvrzuje také Sedláková, přičemž zároveň doplňuje, že u hodnotících výpovědí by měl informant klíčová tvrzení formulovat samostatně.¹³¹ Otázky, které mají formu porozumění, souhlasu, zájmu, shrnutí odpovědi, žádosti doplnění nebo zopakování primární otázky, však nejsou vyloučené.¹³²

K přípravě těchto otázek by se měl využívat takzvaný scénář nebo návod rozhovoru. Je přitom přípustné využít variace návodu rozhovoru podle typu respondenta. I když příprava

¹²⁴ Hendl 2005: 161

¹²⁵ Sedláková 2014: 208

¹²⁶ Silverman 2003 in Sedláková 2014: 208

¹²⁷ Hendl 2005: 164-166

¹²⁸ Sedláková 2014: 211

¹²⁹ Hendl 2005: 164-166

¹³⁰ Tuto svobodu Hendl označuje jako dimenzi pocitů nebo myšlení. Hendl 2005: 169-170

¹³¹ Sedláková 2014: 220-221

¹³² Sedláková 2014: 211

na některé polostrukturované rozhovory obsahuje pouze témata, která chce tazatel projít,¹³³ autor této práce využíval několik předem stanovených otázek pro všechny respondenty, jiné připravené otázky varioval podle daného respondenta a počítal také se zapojením sondážních, předem nepřipravených dotazů. Jak uvádí Sedláková, v návaznosti na průběh rozhovoru mohou být doplněny další otázky nebo některé upraveny čistě na základě aktuálního uvážení tazatele.¹³⁴ Přípustné je také to, aby tazatel respondenta přerušil,¹³⁵ což ale v případě pořizovaných rozhovorů pro účely této práce nebylo nutné.

3.4 Kvalitativní analýza podle Philippa Mayringa

Mayringova analýza má pro tuto práci nespornou výhodu. Pracuje s textem a zkoumá jeho kvalitativní hodnoty, tedy nikoliv pouze rozsah nebo poměr, v jakém se objevovaly články o Čechách a Slovácích v měsíčníku ProHockey. To je zcela zásadní, jelikož pokud by autor této práce využil ryze kvantitativní analýzu textu, nemohl by výpovědi informantů relevantně srovnat se získanými daty. I kdyby jistou proměnu článků o česko-slovenských hráčích zaznamenal, neobjasnil by její příčiny. Šlo by v podstatě o pouhé statistické vyjádření, které by v žádném případě nemohlo sloužit k popsání trendu referování o Čechách a Slovácích na stránkách ProHockeye.

Mayring přišel se systematickou analýzou textu kolem roku 1985, kdy řešil psychosociální důsledky nezaměstnanosti. Tehdy rozebral přepisy zhruba 600 rozhovorů a k analýze bylo třeba využít kvalitativní způsob. Mayring vynalezl metodu, která zachovává výhody kvantitativní analýzy, zároveň je však dále rozvíjí a využívá při kvalitativně-interpretacích krocích. Text přitom není zkoumán jako celek, ale je rozdělen do jednotlivých segmentů.¹³⁶

Autor by se měl rozhodnout, na kterou oblast textu se při své analýze zaměří. Může zkoumat aspekty komunikátora; situace, ve které text vzniká; sociálně-kulturní pozadí textu; text jako takový; případně efekt sdělení, které text obsahuje. Mayring přitom nevylučuje kombinaci těchto oblastí, a tak přestože tato práce se primárně zaměřuje na text samotný, zcela neopomíjí žádnou ze zmíněných možností. Interpretace textu by měla probíhat v jednotlivých kategoriích, ty lze také nazvat kódy, a pokud jsou, v tomto případě na základě

¹³³ Sedláková 2014: 209

¹³⁴ Sedláková 2014: 211

¹³⁵ Sedláková 2014: 219-220

¹³⁶ Mayring 2000: 1

rozhovorů, zvoleny správně a případně v průběhu analýzy upravovány, neměl by nastat problém s kontrolou správnosti celého procesu při případném srovnání s obdobnými analýzami.¹³⁷

Existuje dvojice přístupů k vytvoření požadovaných kódů. Jedná se o přístup induktivní a deduktivní. První vychází z předpokladu, že výzkumník určí rozsah jednotlivých kódů, tedy aspekty a vlastnosti, které budou determinovat jednotlivé kategorie analýzy. Deduktivní přístup stojí na jasně daných teoretických formulacích, které vytvářejí takzvanou kódovací agendu. U každého z přístupů je zapotřebí dílčí i závěrečná kontrola spolehlivosti výzkumu (tedy platnosti využitých kódů), jakožto i interpretace získaných výsledků.¹³⁸

4 Praktická část

4.1 Představení informantů

4.1.1 Petr Novotný

Ve zkoumaném roce 2003 zastával v ProHockeyi funkci zástupce šéfredaktora, ovšem jeho pravomoci se až do roku 2016 nikterak výrazně nelišily. Na starosti měl zejména marketingové akce a nemusel se příliš zajímat o prodej, protože vydavatelství Egmont zřídilo pro tyto účely speciální oddělení.¹³⁹

Úloha Novotného se proměnila v již zmíněném roce 2016, kdy skončila česká pobočka mezinárodního vydavatelství Egmont. Časopis ProHockey přešel pod pobočku polskou, která si najímala pracovníky magazínu, aby produkovali nová čísla. Od roku 2019, kdy časopis přestává vycházet ve Švédsku, se Novotný z pozice šéfredaktora stará o jeho kompletní přípravu.¹⁴⁰

4.1.2 Roman Jedlička

Vystudoval fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy, obor sportovní žurnalistika se specializací na televizi. Po absolvování studia šel v roce 1999 pracovat pro stanici Nova, kde přibližně od roku 2006 komentuje NHL. K ProHockeyi dle svých slov nastoupil

¹³⁷ Mayring 2000: 2-3

¹³⁸ Mayring 2000: 4-5

¹³⁹ Novotný: 1

¹⁴⁰ Novotný: 2

zhruba před šesti lety a prakticky okamžitě se kromě tvorby vlastních textů věnoval také korekci článků ostatních redaktorů.¹⁴¹

Po konci časopisu ve Skandinávii nepociťoval proměnu svých pracovních povinností, byť přiznává, že sloužil jako poradní hlas šéfredaktora.¹⁴² Sám Novotný k tomu dodává: „Rozhodoval jsem se více méně sám, ale do roku 2014 či 2015 mi dělal odborného poradce Karel Knap. Poté stejnou funkci zastával Roman Jedlička. Od roku 2019 jsem s ním vždy probíral obsah dalšího čísla.“¹⁴³

4.1.3 Jan Velart

Sportovní žurnalistice se věnuje 25 let. Začínal jako dopisovatel do Deníku Sport,¹⁴⁴ v němž vycházela čtvrtěční příloha o NHL. Záhy se propracoval i k televiznímu komentování pro Galaxii Sport,¹⁴⁵ znovu pomáhal pokrývat dění z NHL. Od té doby nadále působí v televizi, kdy postupně vystřídal Českou televizi, Novu a také O2 TV Sport.

K tomu pravidelně tvoří texty a je spoluautorem mnoha publikací o NHL.¹⁴⁶ Až do zániku ProHockeye byl stálým spolupracovníkem redakce a řadovým přispěvatelem, na vzniku textů poprvé participoval kolem roku 2007. Intenzivněji začal pro ProHockey psát před čtyřmi lety.¹⁴⁷

4.2 Zpravodajské hodnoty

4.2.1 Etnografický význam

Novotný tvrdí, že v roce 2019 potkala ProHockey zásadní změna a snažil se mít v každém čísle exkluzivní článek o Čechovi či Slovákovi. S nápadem přišel Roman Jedlička.¹⁴⁸ Důvodem je údajně to, že si lidé chtějí v časopise vycházejícím v Česku a na Slovensku přečíst o hráčích těchto dvou národností.¹⁴⁹ Texty by tedy měly naplňovat zpravodajskou hodnotu významu, zejména toho etnografického.

¹⁴¹ Jedlička: 1-2

¹⁴² Jedlička: 3

¹⁴³ Novotný: 4

¹⁴⁴ Jediný český deník zaměřující se ryze na oblast sportu.

¹⁴⁵ Dnes již neexistující sportovní kanál, fungoval mezi lety 2002-2008.

¹⁴⁶ Například knižní série Hvězdy NHL

¹⁴⁷ Velart: 1-2

¹⁴⁸ Jedlička: 9

¹⁴⁹ Novotný: 7

„Já jsem pořád říkal, že jako čtenář takového časopisu o NHL, který je jediný u nás, tak když ho dostanu do ruky, chci si přečíst něco, co nikde jinde není. A ne něco, co jsem před měsícem zachytil na nějakých webech v Americe, nebo někdy i poskládaný článek z citací z českých novin. Chtěl jsem, ať si někdo řekne ‚hele, přečetl jsem si o Kempném toto a psali to v časopise ProHockey.‘ Snažil jsem se, abychom to změnili,“ komentuje svou ideu Jedlička.¹⁵⁰

V roce 2019 nicméně za opravdu exkluzivní česko-slovenské články v časopise ProHockey lze považovat pouze následující texty: 2/2019 – Jaroslav Halák, 3/2019 – Tomáš Hertl; popřípadě také méně rozsáhlé portréty *V brankovišti*: 5/2019 – Petr Mrázek, 12/2019 – Pavel Francouz (oba texty jsou vystavěny na převzatých, nikoliv samostatně získaných citacích); *Nováček*: 7-8/2019 – Filip Hronek a *Exkluzivní interview*: 12/2019 – Martin Nečas. „Velký“ článek o česko-slovenském hráči tak obsahuje pouhá polovina vydání z tohoto roku, ostatní zmínky figurují v rámci širších tematických celků.

Z toho vyplývá zjištění, že v ročníku 2003 převážně autoři Karel Knap a Michaela Gazdíková sepsali více exkluzivních textů o Čechách a Slovácích, než když byl ProHockey pod plnou kontrolou české redakce. Je s podivem, že i když podle vyjádření Novotného česká mutace přebírala 80 % švédského obsahu, ryze česko-slovenský článek, velmi často s exkluzivními citacemi, se objevil ve všech deseti číslech.¹⁵¹

Přitom mezi švédskou a českou redakcí proběhlo i několik diskusí o tom, jak by si tuzemská verze přála referovat o svých krajanech. Švédové totiž národnostní princip cítili pouze ke svým hráčům. Místní redaktoři pak museli nevhodné pasáže přepisovat a docházelo tak k vcelku zásadnímu rozporu ve zpravodajských hodnotách dvou zdánlivě spřízněných subjektů.¹⁵²

Například v čísle 7-8/2003 ovšem švédská redakce vyhlásila nejhorší brankáře NHL, včetně českého Romana Turka.¹⁵³ Tato informace v časopise zůstala i po překladu a Novotný si ani nevzpomíná, že by byla předmětem neshody.

¹⁵⁰ Jedlička: 10

¹⁵¹ Novotný: 3

¹⁵² Novotný: 16

¹⁵³ Příloha 1

Hlavní příčinu, proč se česká redakce snažila o pozitivní referování o česko-slovenských hokejstech, vysvětluje Novotný následovně: „*Extrémně je to vidět na České televizi. Takový Robert Záruba, když komentuje zápas Čechů, tak jim to nikdy nenatře. Nikdy neřekne o trenérovi, že je nedokázal připravit. Já si pamatuji, jak Hadamczik¹⁵⁴ jednou dobou vyloženě promrhal potenciál špičkového týmu a nikdy to o něm neřekl. Naopak hráče omlouvá, když vystřelí od modré propagační střelu a on slaví, že se dostáváme do šance. To je úplně extrémní příklad. A já mám pocit, že to jednou vysvětloval v rozhovoru. Když tam máte průměrného fanouška, tak vás za chvíli vypne, když bude poslouchat, jak je s jeho týmem všechno špatně. Víceméně ten samý přístup se projevuje v člancích, ale to platí úplně všude na světě. Úplně všude. Prostě nikdo nebude o svém týmu psát jako o bandě přeplacených hvězdiček, které to tam odflákly. Tohle občas udělají v Kanadě, když se jako fakt nepovede turnaj, tak jim to natrou, ale určitě to není pravidlo. A tímhle bychom akorát naštváli čtenáře. Takže je to hlavně kvůli čtenářům a tomu, jak by články vnímali.*“¹⁵⁵

K tomu uvádí příklad, kdy si dovilil kritizovat Roberta Holíka, který „*obdržel v New York Rangers smlouvu na cca osm milionů dolarů¹⁵⁶. Bylo to v podstatě za hráče do třetí pětky a já jsem si tehdy troufnul napsat, že je to nesmysl a že Rangers úplně ustřelili.*“ Přestože Novotný tvrdí, že podobně se vyjadřovaly i jiné americké deníky, chtěl ho Robertův otec Jaroslav dokonce inzultovat.¹⁵⁷

Také Velart si neuvědomuje, že by v dohledné době zaznamenal velký článek, který by byl postavený na kritice česko-slovenského hráče. „*Články mých kolegů samozřejmě čtu a převažují ty pozitivní. Je logické, že píšete o někom, jehož hvězda stoupá, nebo jehož hvězda je na vrcholu, tak takový hráč si zaslouží publicitu. A negativní články... určitě jsme objektivní médium, takže pokud byl nějaký souhrnný článek nebo rubrika Team News, kde je malý prostor, ale pro hodně hráčů, tak se tam objektivně píšou i ta fakta, kdy se někomu nedaří, upadá nebo byl zraněný, tedy věci s nějakým negativním citovým zabarvením. Ale že by na*

¹⁵⁴ Bývalý trenér české hokejové reprezentace Alois Hadamczik.

¹⁵⁵ Novotný: 17

¹⁵⁶ Robert Holík, v zámoří známý spíše pod jménem Bobby Holík, hrál za Rangers od sezony 2002/03 a podle stránky CapFriendly (viz <https://www.capfriendly.com/players/bobby-holik>) pobíral v první sezoně 9,6 milionu dolarů a v té druhé 8,85 milionu dolarů. Smlouva, kterou podepsal v červenci 2002 (viz <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2002-jul-02-sp-nhlnotes02-story.html>), měla mít pětileté trvání, ale ročník 2004/05 se kvůli výluky vůbec nekonal a poté už hrál Holík za tým Atlanta Thrashers.

¹⁵⁷ Novotný: 15

tom byl postavený velký článek, tak to si myslím, že ne, že se to u nás neobjevilo,“ dodává Velart.¹⁵⁸

Pakliže by si měl Novotný vybrat mezi zprávou o zahraničním, nebo česko-slovenském hokejistovi, domácí hráč má vždy přednost – právě proto, že je geograficky a emočně bližší konzumentovi sdělení.¹⁵⁹

4.2.2 Souznění s publikem

Novotný tvrdí, že vnímání české společnosti vůči hvězdám z NHL bylo v roce 2003 značně odlišné od pozdějších let. V Praze v tom období již existoval Jágr's bar¹⁶⁰, v němž časopis ProHockey pořádal každé léto velkou akci pro čtenáře. *„Šlo samozřejmě o uzavřenou společnost a před vchodem stáli bodyguardi, kteří kromě pozvaných nikoho nepustili. Přesto se tam vytvořil hlouček lidí, kteří čekali na to, až přijede Jágr, Straka, Petr Nedvěd a další hráči. Nechci přehánět a říkat, že to bylo hotové šílenství, ale prostě lidi tam čekali pouze kvůli těm hokejistům. Když čtenáři mohli soutěžit o vstup na tuto akci a večeri s hráči, přišly nám tisíce odpovědí. Když jsme podobnou soutěž dělali přibližně v roce 2014, tak jich přišlo třeba šedesát. Zájem strašným způsobem poklesl,*“ popisuje Novotný a na tomto příkladu zároveň proklamuje, že se česká redakce snažila kolem roku 2003 do každého zahraničního textu vměstnat pasáž nebo odstavec o česko-slovenském zástupci.¹⁶¹

Příkladů existuje hned několik. Třeba článek *Toronto do Evropy* z rubriky *Novinky* v čísle 1/2003 v původním znění nezmiňoval Roberta Reichela, Tomáše Kaberleho a Róberta Švehlu.¹⁶² V čísle 2/2003, rubrika *V blankovišti*, se pro změnu nachází pasáž o přestupech týmu Anaheim Mighty Ducks, která je v české mutaci rozšířena o rozbor nákupu českého útočníka Petra Sýkory.¹⁶³ Ze stejného důvodu, tedy aby ProHockey naplnil zpravodajskou hodnotu souznění se čtenářem, funguje po celý rok 2003 s výjimkou čísel 5-6/2003 a 9/2003

¹⁵⁸ Velart: 11

¹⁵⁹ Novotný: 21

¹⁶⁰Podle dostupných informací vznikl v roce 2000, o sedm let později přešel pod jiného vlastníka, který nechtěl tuto značku dále používat (více viz <https://www.ahaonline.cz/clanek/musite-vedet/11872/jagruv-bar-uz-skoncil-znacka-stala-40-tisic.html>).

¹⁶¹ Novotný: 5

¹⁶² Tři česko-slovenští zástupci týmu Toronto Maple Leafs; Příloha 2

¹⁶³ Příloha 3

jednostranná rubrika *Novinky s krajánky*, kterou Švédové dle vyjádření Novotného vůbec neprovozovali.¹⁶⁴

Postupem času zájem o česko-slovenské zmínky, nebo snad dokonce celé rubriky výrazně ochabl. ProHockey například zhruba dva roky provozoval dvoustranu, na které představoval navrátilce z NHL, kteří působili v české extralize, případně na Slovensku. Novotný ovšem přiznává, že projekt nebyl mezi čtenáři úspěšný.¹⁶⁵

Podle Velarta se ovšem status celebrit u hokejistů rozhodně nevytratil. *„Byla Jágr-mánie, kterou jsem viděl velmi dobře, teď asi existuje nějaká Pasta-mánie¹⁶⁶, ale já je nejsem schopný nějak porovnat. Já tu Pasta-mánii nesleduji, je mi úplně lhostejná. Nemyslím si, že se to nějak změnilo a že se to někdy změní. To je lidská přirozenost, že nás zajímají slavné osobnosti a jejich soukromí. Tak to prostě bylo vždycky, protože 98 % populace nezažívá slávu, bohatství, manželky-modelky. Zkrátka to pozlátko těch celebrit je strašně lákavé a nezmizí. Většinu tvoří ti, co si totéž nemůžou dovolit a vždy budou trochu závidět slávu, peníze, úspěch a podobně, ať už Pastrňákovi, Kazmovi, Leoši Marešovi nebo někomu dalšímu, kdo přijde.“* Velart tak tvrdí, že zájem o tyto hráče a sportovní celebrity je stejný a vždycky stejný bude.¹⁶⁷

4.2.3 Vztah k elitním osobám

Že byl pro časopis ProHockey zásadní faktor vztahu k elitním osobám ukazuje Novotný na faktu, že se v tomto měsíčníku vždy objevovala kombinace zpráv o zahraničních a česko-slovenských hráčích. Redakce ani nepociťovala tendenci se za pomocí textů o krajanech odlišit od své konkurence.¹⁶⁸ S tím souvisí faktor personalizace.

4.2.4 Personalizace

ProHockey potřeboval, aby se čtenář dokázal s hráčem spojit, identifikovat. Novotný doslova říká, že bylo třeba přinést *„něco, co se hezky čte a s čím se čtenáři mohou ztotožnit.“* Trend hodnotí jako pozitivní a obecný, tedy nejedná se o žádné specifikum této redakce. Silný příběh

¹⁶⁴ Ukázka v Příloze 4

¹⁶⁵ Novotný: 5

¹⁶⁶ Podle přezdívky Davida Pastrňáka.

¹⁶⁷ Velart: 17

¹⁶⁸ Novotný: 10

pak dokáže nahradit národnostní princip a nezáleží tedy tolik na tom, zda vypráví o Rusovi, Kanadánovi či o jakémkoliv jiném sportovci z odlišné země.¹⁶⁹

„Jde nám o to, abychom psali o výborných hráčích,“ deklaruje Novotný. *„Takto jsme komunikovali i se zahraniční redakcí. Hokejisté, kterým to jednoduše jde. Anebo naopak ti, u kterých nastal strašný propad, ale těch bylo méně. Také jsme hledali nováčky, kteří vyletěli, nebo takzvané ‚late bloomers‘ – mají za sebou pět sezon a v šesté najednou míří nahoru. Prostě něco zajímavého. Ale to myslím, že se za celou tu dobu příliš nezměnilo. Lidi vždycky zaujmou velké změny, ať už je to v bodování, nebo třeba ve změně klubu.“*

4.2.5 Zpracovatelské hodnoty (dostupnost zdroje)

Dostupnost zdroje zcela neoddiskutovatelně souvisí s exkluzivitou. Redakce se snaží o originální, autorský text, takže potřebuje spolehlivý a dosažitelný kontakt. *„Co si budeme povídat, když jsme psali článek o Connoru McDavidovi¹⁷⁰, no tak tomu se nikdo z našich autorů samozřejmě nedovolá. Kdežto když se budeme chtít dovolat Tomáši Hertlovi¹⁷¹, no tak mu napíšeme na Instagram, on nám odpoví a během týdne se s ním spojíme a uděláme prostě super rozhovor, který bude jenom pro nás a pro nikoho jiného.“¹⁷²*

Právě z tohoto praktického důvodu měl ProHockey tendenci uchýlovat se k článkům o Češích a Slovácích, byť jak ukazuje statistika uvedená výše, oproti roku 2003 jich bylo stále mnohem méně.

Na druhou stranu, pokud se novináři z ProHockeye nemohli ke zdroji dostat, snažili se minimalizovat zapojení pasáží o česko-slovenských hráčích do těch textů, které se jim primárně nevěnovaly. Novotný v této souvislosti říká: *„Třeba si pamatuji článek o Backlundovi v Calgary, kdy jsme se ještě bavili, jestli tam právě někoho přidáme (českého či slovenského hráče¹⁷³), ale neudělali jsme to. Víceméně, pokud jsme neměli kontakt*

¹⁶⁹ Novotný: 11

¹⁷⁰ V případě ProHockeye se tak stalo za zkoumané období ve čtyřech případech, a to v číslech 6/2015, 5-6/2016, 9/2016 a 5/2017

¹⁷¹ V čísle 3/2019 skutečně vznikl článek s Tomášem Hertlem v hlavní rubrice Příběh z obálky. V roce 2019 se ale podoba hlavního článku (tedy prvního několikastránkového textu, který se věnoval jedinému tématu a byl hlavním poutačem titulní strany; většinou začínal na straně 16, ale nebylo to pravidlem) velmi proměňovala v závislosti na událostech hokejové sezony. Individualitám byl článek z obálky věnován v pěti z deseti případů, objevil se v něm jeden Čech (zmíněný Hertl) a jeden Slovák (Jaroslav Halák).

¹⁷² Novotný: 7

¹⁷³ Podle oficiálního seznamu obsahů ProHockeye od roku 2003 do roku 2019, který šéfredaktor Petr Novotný poskytl autorovi této práce, se mezi lednem 2015 a květnem 2018 v PH objevily tři texty o Mikaelu

*na toho hráče, aby k tématu mohl dodat nějaký vlastní komentář, protože ta přímá řeč článku vždy oživí, a je navíc exkluzivní jen pro náš časopis, tak jsme to přestali dělat.*¹⁷⁴

„Když se dneska podíváte na internet, na Novinky, na iDnes, to jsou asi ta největší média, tak v podstatě naprostá většina zpráv z NHL je převzatá. Jestli se chcete něčím odlišit, tak se musíte odlišit tím, že tomu hráči skutečně zavoláte a on vám řekne něco, co běžně novinářům, třeba při pozápasových rozhovorech, neříká.“

Přebírání zahraničních zpráv a cizích citací velmi pohoršovalo odborného poradce Romana Jedličku. Dlouho neviděl u ProHockeye snahu o přímý kontakt s hráči. *„Vždycky se překládaly nějaké články ze zahraničních textů a v ProHockeyi nikdo nevolal telefon nebo nevyužil sociální sítě a těm klukům nezavolal. To se začalo dělat až v poslední době, třeba poslední dva, tři roky,¹⁷⁵ kdy jsem to Petrovi říkal. Proč my tam pořád jen překládáme Washington Post¹⁷⁶ a tomu Kempnému¹⁷⁷ nezavoláme? No a začal jsem to dělat. Vlastně mám pocit, že to pořád občas dělám jenom já,“* mrzí Jedličku.¹⁷⁸

Diametrálně odlišný názor má ovšem jeho redakční kolega Jan Velart. Pro něj dostupnost zdroje není rozhodujícím faktorem, protože Google považuje za skvělou studnici informací. *„Naučil jsem se tam trpělivě vyhledávat zdroje a články tak dlouho, než opravdu narazím na něco zajímavého. Ještě se mi nestalo, že bych se dostal do úzkých a že bych dostal nějakého hráče-cizince a nenapsal o něm zajímavý článek. Když člověk dlouho a systematicky hledá, tak vždycky nějaké originální, starší zajímavosti k tomu hráči najde. Takže to, že je český hráč dostupnější a je na něj lehké sehnat kontakt, pro mě úplně rozhodující není.“*¹⁷⁹

Tato neshoda se projevuje i na samotných textech. Byť Velart vlastní citace občas získává, většinou oslovuje odborníky a trenéry, nikoliv samotné hokejisty.¹⁸⁰ Jedlička naopak rád kontaktuje hráče. Byl to také on, kdo sepsal jediný exkluzivní rozhovor ProHockeye

Backlundovi; za tu dobu se s ním v Calgary potkalo celkem šest Čechů a Slovák Marek Hrivík, který ale za tento klub odehrál pouze tři zápasy.

¹⁷⁴ Novotný: 6

¹⁷⁵ Do tohoto období spadá i ProHockey z roku 2019.

¹⁷⁶ Kompletní název je The Washington Post, jedná se o americký celospolečenský deník, který má ovšem vyčleněnou speciální sekci o hlavním městě Washingtonu D.C., kde byl založen.

¹⁷⁷ Český obránce, který je od února 2018 hráčem týmu Washington Capitals (platí k 28. 4. 2021). V obsazích ProHockeye mezi lety 2003 až 2019 se ovšem neobjevuje, velký článek o něm vyšel až v čísle 6-7/2020.

¹⁷⁸ Jedlička: 6

¹⁷⁹ Velart: 16

¹⁸⁰ Například číslo 11/2019 a článek o Leonu Draisaitlovi, v němž hovoří trenér Marián Voda.

z ročníku 2019.¹⁸¹ „Jan Velart také občas někoho osloví, ale spíše tady v České republice, ale ten kontakt Česká republika – zahraničí, přes moře, takhle si to tam píšu zatím jenom já,“ uznává Jedlička.¹⁸² „Češi jsou přístupní a je možné s nimi mluvit, sehnat si na ně číslo a udělat opravdu exkluzivní článek. Já jsem třeba do předminulého čísla xHOCKEY dělal článek o mladých obráncích a dost intenzivně jsem to probíral s Filipem Králem.¹⁸³ Takže ano, to je samozřejmě žádoucí, nechceme přepisovat články nebo texty, které jsme si našli v zámoří,“ doplňuje ovšem záhy Velart.¹⁸⁴

Přítom je zajímavé, že podle Novotného se nyní redaktoři k přímým aktérům z NHL dostávají snadněji, než tomu bylo například právě ve zkoumaném roce 2003. „Dneska je snazší se spouště z nich dovolat. Protože tehdy... já si pamatuji, že jsem dělal rozhovor s Patrikem Eliášem¹⁸⁵, a vím, že se to povedlo vlastně jen proto, že on tady měl paní, která mu začala vést nějakou sociální síť a zkrátka se mu starala o mediální podporu. A on právě proto, aby to jaksi podpořil, tak já jsem volal jí, ona volala jemu a on ještě volal z nějakého čísla, které jinak normálně nezapínal, aby ho prostě novináři nerušili. Takže tím, jak byli hráči zvyklí, že jsou mega celebrity, tak se mnozí z nich stejně i chovali,“ míní Novotný.¹⁸⁶

I proto by dnes hokejová redakce o NHL upřednostnila článek věnující se Tomáši Noskovi než podobně výkonnostně postavenému Kanadánovi. Není to kvůli čtenáři jako takovému, ale proto, že o Tomáši Noskovi bude článek maximálně exkluzivní. Žurnalisté mají totiž mnohem větší šanci se mu dovolat. Článek o Kanadánovi ze čtvrté lajny by byl, podle zkušeností Novotného, posbíraný z různých zdrojů.¹⁸⁷

„Kdybychom měli stejný kontakt na toho kanadského hráče a na toho českého ne, tak raději zavoláme tomu kanadskému a udělali bychom klidně toho Kanadana,“ ujišťuje Novotný s tím, že se ovšem jedná jen o hypotetickou otázku.¹⁸⁸

¹⁸¹ Číslo 12/2019 a článek Exkluzivní interview: Martin Nečas.

¹⁸² Jedlička: 7

¹⁸³ Český obránce patřící týmu Toronto Maple Leafs, v NHL ale k 28. 4. 2021 nenastoupil.

¹⁸⁴ Velart: 6

¹⁸⁵ Objevil se v čísle 12/2008.

¹⁸⁶ Novotný: 13

¹⁸⁷ Novotný: 21

¹⁸⁸ Novotný: 22

Jedlička ovšem vidí určitou šanci, že by se takové spojení mohlo povést. Jen upřímně přiznává, že to patrně nikdo z redakce nezkusil. „Když komentuji zápasy NHL a o nějakém hráči jsem potřeboval něco zjistit, tak jsem mu napsal. A i ti zahraniční odpovídají. Když jsem třeba poprvé komentoval zápas, ve kterém hrál Jack Studnicka z Bostonu,¹⁸⁹ tak jsem si říkal, s tímhle jménem, jaké má vazby na Českou republiku. On měl tehdy navíc číslo 68,¹⁹⁰ tak jsem mu prostě napsal přes Instagram a on mi odpověděl. Nevím akorát, jak se dá domluvit nějaký větší rozhovor, to by se muselo dělat asi přes nějaké PR pracovníky.“¹⁹¹

Zároveň přiznává, že autorské články prosazoval kvůli sobě, jelikož ho přepisy zahraničních webů nenaplnovaly. „Nepřemýšlel jsem nad tím, aby se časopis výrazně odlišil. To už je na Petrovi Novotném. Já jsem prostě nebyl šéfredaktor toho časopisu, takže to si musí říct on. Ale když to řeknu upřímně, tak mě nebavilo psát texty, které byly z 80 % poskládaným materiálem ze zahraničí. Já si předplácím The Athletic¹⁹², a že bych prostě musel vzít články nějakých pěti autorů, podívat se do novin a nějak to splácet dohromady... mě to prostě nebavilo. Já jsem to vlastně dělal kvůli sobě, se spoustou hokejistů jsem si díky ProHockeyi a těm textům vytvořil fakt dobré vztahy a dneska, když někomu zavolám, tak mi do pěti minut odepíše. Takže jsem to dělal kvůli sobě.“¹⁹³

U česko-slovenských hokejistů dále Jedlička vyzdvihuje výhodu, že mezi novinářem a hráčem nepanuje jazyková bariéra. Navíc se utvářejí osobní vazby, které u zahraničních hokejistů prakticky nejsou možné. Jedlička nicméně tuší, že záleží zejména na konkrétním hráči a nelze generalizovat. „Kdybychom chtěli dělat něco o Tayloru Hallovi,¹⁹⁴ tak nevím, jak se k němu dostat. U některých to třeba jde. Takoví ti polocizinci, jakým je Dominik Kahun,¹⁹⁵ tak tam by to šlo třeba prostřednictvím jeho agenta, který je Čech. Ale udělat rozhovor

¹⁸⁹ Kanadský útočník z týmu Boston Bruins.

¹⁹⁰ U hokejové veřejnosti neodmyslitelně spojené s Jaromírem Jágrem.

¹⁹¹ Jedlička: 12

¹⁹² Patrně nejuznávanější zpravodajsko-publicistický web ve světě sportu, pokrývá zejména NHL, NBA, NFL, Premier League a několik dalších profesionálních a vysokoškolských soutěží. Funguje na principu internetového předplatného.

¹⁹³ Jedlička: 14

¹⁹⁴ Kanadský útočník, který v roce 2018 získal Hart Trophy pro nejužitečnějšího hráče NHL.

¹⁹⁵ Německý útočník, který se narodil v Česku (Planá).

s Austonem Matthewsem¹⁹⁶ pro časopis ProHockey bylo nereálné. O to se mnohdy marně snaží i novináři v Torontu a „jeden na jednoho“ taky často nedostanou.“¹⁹⁷

Velart znovu stojí v opozici a udělat rozhovor s cizincem považuje za nereálné. „Člověk musí čerpat ze zdrojů, které mu nabídnou jiná média,“ udává. Jakmile se ovšem jedná o česko-slovenské hráče, také se snaží o telefonát a další komunikaci. Přímý kontakt si pochvaluje.¹⁹⁸

Novotnému se líbí, že jakmile získá novinář s hráčem bližší vztah, dozví se informace, které zámořskému žurnalistovi jednoduše nepoví. Postěžuje si na asistenta trenéra, na svou hru, na výsledky a že ho to pěkně štve. „Tak to samozřejmě nemůžeme napsat, ale lze tam dát, že ‚trenérovi nezapadá do koncepce, staví ho méně, a proto se ty body mnohem hůře shánějí.‘ Ten článek může vyznít jako omluva toho hráče.“ Jak tvrdí Novotný, žurnalistovi se pak mnohem lépe skládá kompletní příběh, když disponuje zákulisními informacemi a nespolehá se pouze na převzaté zdroje ze zahraničních webů.¹⁹⁹

4.3 Gatekeeping

Na výběru události do časopisu se nejvíce podepsaly strukturální změny z roku 2019, kdy časopis ProHockey začali tvořit výhradně Češi. Ještě v roce 2018 vzniklo osm čísel ve Švédsku, ale od dalšího roku se již kompletní výroba přesunula na české území. Místní redakce tak rozhodovala také o sto procentech zpráv, které mohly projít do tematické náplně časopisu.²⁰⁰

Když ProHockey vznikal ve Skandinávii, přebírala česká redakce 80 a více procent obsahu. Zároveň ovšem disponovala obrovskou autonomií v tom, že ve chvíli, kdy český šéfredaktor řekl, že nahradí původní text českým článkem, mohl tak učinit. Tím pádem přicházely cílené úpravy pro české a slovenské fanoušky, které již byly částečně zmíněny v předchozích kapitolách. Novotný pokračuje: „V tom byl třeba rozdíl mezi českou mutací a finskou mutací, protože ta finská se vyloženě tiskla soutiskem, to znamená, že v podstatě se měnila jen černá barva, ale ten časopis zůstával úplně stejný jako ve Švédsku. Dokonce ho připravovali i ti samí grafici a DTP studio, ve Finsku byl v podstatě

¹⁹⁶ Americký útočník týmu Toronto Maple Leafs, který je obecně považován za jednu z předních hvězd NHL.

¹⁹⁷ Jedlička: 13

¹⁹⁸ Velart: 6

¹⁹⁹ Novotný: 15

²⁰⁰ Novotný: 2

*pouze překladatel, který přeložil přesně, co obsahovaly texty, přičemž švédští grafici vložili současně švédský a finský text a tisk probíhal najednou, měnila se opravdu jen černá barva. To tady nikdy nebylo. My jsme si vždycky tiskli sami, tím pádem jsme si mohli články upravovat, jak jsme potřebovali. To znamená, že i když byl článek ze Švédska, my jsme ho přejali, ale mohli jsme ho přepsat nebo upravit.*²⁰¹

Často to ovšem nebylo třeba. I když autoři Karel Knap a Michaela Gazdíková utvářeli texty určené pouze pro českou verzi, velká část švédského časopisu byla přejata. Čeští redaktoři ani neměli možnost Švédům určovat, co bude v příštím čísle, čímž se možnost zapojení primárně česko-slovenských textů hodně snižovala. Jenže tím, jaké výkony čeští a slovenští hráči předváděli, si pozornost skandinávských redaktorů stejně vysloužili. Důkazem jsou tři česko-slovenské titulní stránky a potažmo texty věnované Jaromíru Jádrovi (5-6/2003), Martinu Strakovi (11/2003) a Žigmundovi Pálffymu (12/2003), kterého ještě na úvodní straně časopisu doplnili Mariánové Hossa a Gáborík. Všechny tyto obálky vznikly ze švédské iniciativy a vyšly tudíž ve stejné grafice mezinárodně.²⁰²

„Vždycky jsem vzal základní layout a přebíral jsem třeba 80 procent, někdy i 90. Když mi obsah přišel dobrý, tak jsem ho přebíral v podstatě celý,“ neskrývá strategii Novotný. *„Měli jsme tedy samozřejmě nějaké porady, ale nemohl jsem si říct, že v příštím čísle bude od strany jedna po stranu 68 tohle, tohle, tohle... tak to nebylo. Já jsem dostal ze Švédska obsah a teprve na jeho základě jsem řekl, zda tam část z něj nedáme a nahradíme ji něčím jiným. To byl obrovský rozdíl oproti tomu roku 2019, kdy jsem najednou časopis kompletně vytvářel sám, od první do poslední stránky.*²⁰³

Naopak do roku 2019 spočívala práce českého šéfredaktora ve výměně několika emailů měsíčně a ze Švédska přebíral v podstatě hotovou kostru časopisu. Zároveň s finskými kolegy mohl navrhnout téma, které se jim zdálo atraktivnější a lepší, ale vše probíhalo podle Novotného jen v krátké diskusi. Finální slovo měl tak jako tak švédský šéfredaktor. *„A teprve když se mi to vyloženě nelíbilo, tak jsem pak řekl, že tohle se mi tam prostě nelíbí a tohle škrtnu. Ale to bylo všechno.*²⁰⁴

²⁰¹ Novotný: 2

²⁰² Příloha 4

²⁰³ Novotný: 3

²⁰⁴ Novotný: 4

Když v roce 2019 došlo ke změně vlastnické struktury a časopis vyráběli pouze Češi, ptal se šéfredaktor kromě svých nejbližších poradců zároveň úzkého okruhu autorů, zda preferují jisté téma, o kterém by se jim dobře psalo. K tomu vždy stanovil rámeček, podle toho, jaké období zrovna v NHL nastávalo či právě skončilo. „*Například uzávěrka přestupů, blížilo se play off nebo nastal konec roku, takže jsme museli shrnout, co se událo,*“ jmenuje příklady Novotný. Na základě této kostry autoři přemýšleli, koho by do ní mohli napasovat a o kom by se jim dobře psalo. Rozhodovali se také podle dostupnosti zdroje. „*Zkrátka klasická redakční porada, ale ne že bychom seděli v jedné místnosti, jednotlivě jsem těm lidem zavolal a ptal se jich.*“²⁰⁵

4.4 Zohlednění česko-slovenských výkonů v NHL

Jak již bylo uvedeno v úvodu této práce, v celkovém součtu mezi lety 2003 a 2019 došlo k úbytku česko-slovenských hráčů v NHL v hodnotě 60,17 %. Respondenti byli s touto hodnotou rovněž konfrontováni, aby prozradili, jak výrazně se podepsala na textem o těchto hráčích. „*Tato hodnota se zohledňuje určitě u Slováků,*“ je přesvědčený Petr Novotný. Uvádí, že nebylo snadné vysvětlovat slovenským čtenářům časopisu, že se nejedná o nacionalistický titul, který by psal jen o Čechách, ale že ze slovenských řad je zkrátka složité v současné chvíli vybírat. Množství hráčů, kteří mají takovou výkonnost nebo jsou natolik zajímaví, aby se jim věnoval rozsáhlejší článek v časopise, se za poslední roky výrazně zredukoval. A český úbytek? „*U nás ještě pořád, když budeme chtít, tak do každého čísla je možné dát jednoho Čecha, aniž bychom psali o někom, kdo se objeví na ledě dvě minuty za zápas,*“ těší Novotného.²⁰⁶

Jak bylo zmíněno v praktické části, v roce 2003 vznikalo v ProHockeyi výrazně větší množství textů o česko-slovenských hráčích. Když porovnáme počet zmínek Čechů a Slováků v tradičním vydání *Průvodce sezonou*, který vychází jednou ročně a popisuje všechny kluby před startem sezony, 65 zmínek (2003) se proměnilo za 16 let na pouhých 38 zmínek. Jedlička potvrzuje, že takový úbytek musí být logicky zapříčiněný reálným poklesem stavů českých hráčů v NHL. „*Je to tím trendem počtu českých hráčů v NHL, kdy v roce 2000 jich tam bylo odhadem 80 a dnes 30. Takže asi nejde, aby se v každém čísle objevovaly dva, tři texty*

²⁰⁵ Novotný: 4

²⁰⁶ Novotný: 14

*o českých hráčích. Už nepatří ani mezi největší hvězdy. Pastrňák²⁰⁷ je první star, ale jinak se obávám, že tam nikoho takového nemáme.*²⁰⁸

O vývoji v referování o česko-slovenských hráčích přemýšlí také Jan Velart. Necítí sice žádný zásadní vývoj, zároveň ovšem dodává, že přestože Slováků v NHL skutečně výrazně ubylo, domnívá se, že časopis na Slovensku stále zaznamenával poměrně slušnou prodejnost.²⁰⁹ „Třeba v posledním čísle xHOCKEY²¹⁰ byl Andrej Sekera, byť v NHL hraje už okrajovou roli. Byl hodně zraněný v poslední době, není to žádná velká osobnost na úrovni celé NHL, ale ve slovenském hokeji ano, takže proto mu byla věnována čtyřstrana. Takže řekl bych, že je tam hlavně u těch slovenských hráčů znát, že ten důraz tam stále je a jsme rádi za každého Slováka, který se nějakým způsobem do NHL prosadí, protože hned dostane prostor v článku nebo plakát.²¹¹ To je další věc, že v rámci plakátů se snažíme mít, když už ne každé číslo, tak aspoň každé druhé číslo Čecha nebo Slováka. Jakmile se objeví nějaké zajímavé české jméno, tak mu samozřejmě dáváme prostor.”²¹²

Samozřejmě si ovšem také on uvědomuje, že se celkový počet česko-slovenských hráčů v NHL musí nějak projevit. „Na druhou stranu nás pořád vnímám jako hokejovou velmoc, která má minimálně tu jednu elitní superhvězdu v Davidu Pastrňákovi a pak má celou řadu takových těch béčkových hráčů. Ne superhvězd, ale hodně dobrých hráčů.”²¹³

²⁰⁷ David Pastrňák, český hokejista působící v NHL, v roce 2020 nejlepší střelec soutěže.

²⁰⁸ Jedlička: 8

²⁰⁹ Konkrétní čísla autor práce nevlastní, šlo o subjektivní názor Jana Velarta v rámci rozhovoru.

²¹⁰ Nepřímý následovník ProHockeye.

²¹¹ V každém čísle ProHockeye se objevoval oboustranný plakát, na kterém byli nejčastěji dva redakcí vybraní hokejisté, pouze v číslech, která následovala vítězství určitého týmu v play off, byly také plakáty s fotkou vítězů NHL.

²¹² Velart: 5

²¹³ Velart: 10

Závěr

Cílem práce bylo zodpovědět hlavní výzkumnou otázku, tedy zda se proměnilo referování o českých a slovenských hráčích v NHL na stránkách časopisu ProHockey v letech 2003 a 2019, a pokud ano, proč a jakým způsobem. Obsah dílčích výzkumných otázek se orientoval na větší dostupnost zdrojů, na nejdůležitější zpravodajské hodnoty z hlediska redakce ProHockey a také na zapojování česko-slovenských pasáží do textů, které disponovaly primárně zahraniční tematikou.

Autor přistupoval k výzkumu s hypotézou, že i když se počet českých a slovenských zástupců v NHL výrazně snížil, tím, že správa časopisu byla od roku 2019 výhradně v české režii, zvýšilo se zastoupení hráčů těchto dvou národů i v samotných textech. Hodnoty získané z polostrukturovaných kvalitativních rozhovorů a jejich následný rozbor, který byl doplněn výzkumem 10 vzorků ProHockeye z roku 2003 a stejně početného množství vydání z roku 2020 na základě takzvaného účelového vzorkování dle Mayringovy analýzy, úvodní hypotézu nepotvrdily.

Tři oslovení informanti si neuvědomují, že by došlo během devatenáctiletého období k výrazné změně na poli zkoumané oblasti, tedy co se zastoupení česko-slovenských hráčů v textech týče.

Co naopak prošlo velmi významnou proměnou, to byly zpravodajské hodnoty, které hrály důležitou roli při rozhodovacím procesu jednotlivých gatekeeperů, zda pasáž o česko-slovenských hráčích do textu či časopisu zařadit nebo nikoliv. Zatímco v roce 2003 se takzvaní „vrátní“ orientovali na základě popularity ledních hokejistů a jejich statusu celebrit, na jejichž základě docházelo k postupnému přizpůsobování se potřebám čtenáře, respektive k takzvanému souznění s publikem, v roce 2019 se redaktoři uchýlovali ke zpracování česko-slovenských témat hlavně kvůli dostupnosti zdrojů, exkluzivitě a etnografického významu, kdy panuje přesvědčení, že česko-slovenský čtenář by měl dostat možnost číst o česko-slovenských hráčích, ideálně v každém čísle.

Výzkum také ukázal v původně vypracovaných cílech a hypotézách neočekávaný dílčí závěr, a sice že mezi redaktory ProHockeye a současného xHOCKEY zdaleka nepanuje shoda na tom, jak by měl vypadat postup při tvorbě článků pro měsíčník vycházející desetkrát ročně. Zatímco redaktor Roman Jedlička by chtěl co nejvíce autorských textů se získanými citacemi, jeho

kolega Jan Velart to považuje za nedůležité, jelikož pomocí internetu již dnes dokáže dohledat všechny potřebné informace a poskládat z nich atraktivní text. Byť toto zjištění s tématem práce přímo nesouvisí, otevírá velice atraktivní prostor pro budoucí výzkum této redakce.

Výsledky práce nelze zobecnit na ostatní hokejové, natož sportovně laděné redakce, jelikož každý takový subjekt reagoval na proměny v zastoupení česko-slovenských hráčů v NHL individuálně. Navíc nelze hovořit o přímé konkurenci ProHockeye a xHOCKEY – další podobný projekt momentálně neexistuje a internetové redakce mají zcela jinak nastavená pravidla i hodnoty než v této práci zkoumaná organizace.

Přestože se úvodní hypotéza při výzkumu nepotvrdila a autor počítal s jinými faktory, než které nakonec ovlivňovaly podobu textů o česko-slovenských hráčích, cíl práce byl naplněn, jelikož praktická část zodpověděla hlavní výzkumnou otázku, stejně jako na všechny tři dílčí otázky. Zároveň došlo k představení a teoretickému ukotvení principu zpravodajských hodnot, gatekeepingu a žurnalistických zdrojů, navíc s přesahem do sportovní žurnalistiky, která je na akademické půdě stále poměrně opomíjena.

Seznam použité literatury

ČUŘÍK, Jaroslav. *Nové trendy v médiích*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5839-2.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. Žurnalistika a komunikace. ISBN 80-736-7040-2.

KUNCZIK, Michael. *Základy masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-718-4134-X.

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-717-8926-7.

RUSS-MOHL, Stephan. *Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0158-8.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.

SHOEMAKER, Pamela a REESE, Stephen. *Mediating the Message: Theories of Influences on Mass Media Content*. New York: Longman, 1996, 313 p. ISBN 08-013-1251-5.

STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Český hokej: 45 let v NHL : 1969-2014*. Praha: Vyšehrad, 2014. ISBN 978-80-7429-476-1.s

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-736-7096-8.

Internetové zdroje

NHL.com Stats. *NHL.com* [online]. [cit. 2021-6-24]. Dostupné z:

<http://www.nhl.com/stats/>

NHL.com NHL Awards Trophies. *NHL.com* [online]. [cit. 2021-6-24]. Dostupné z:

<https://www.nhl.com/info/nhl-awards-trophies>

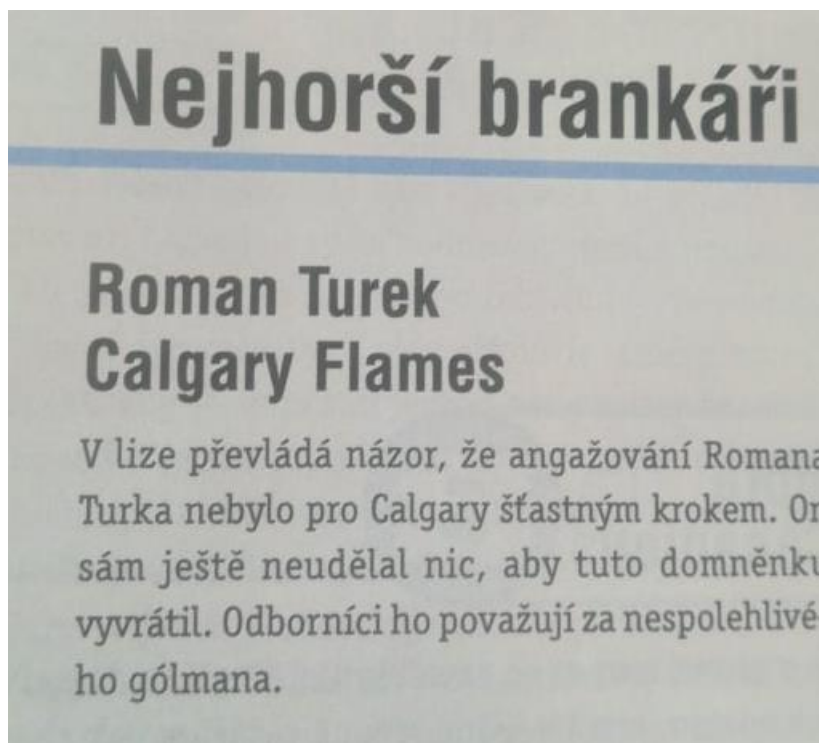
MAYRING, Philipp. *Qualitative Content Analysis [28 paragraphs]*. Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research [On-line Journal], 1(2)., 2000 Available at: <http://qualitative-research.net/fqs/fqs-e/2-00inhalt-e.htm>

Diplomové práce

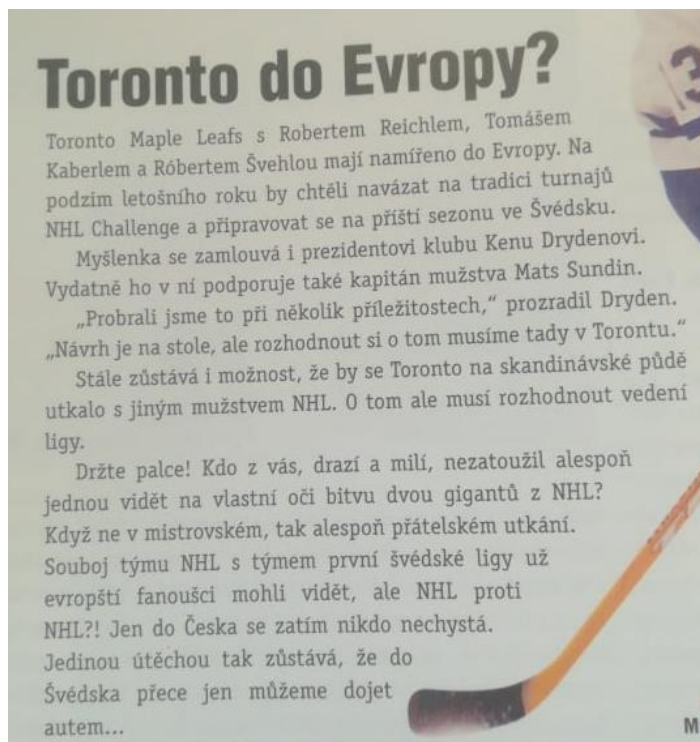
KAUFNEROVÁ, Jana. *Sportovní zpravodajství v celostátním a regionálním deníku*. Praha, 2012. 161 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Jan Halada, CSc.

Přílohy

Příloha 1

Příloha 2

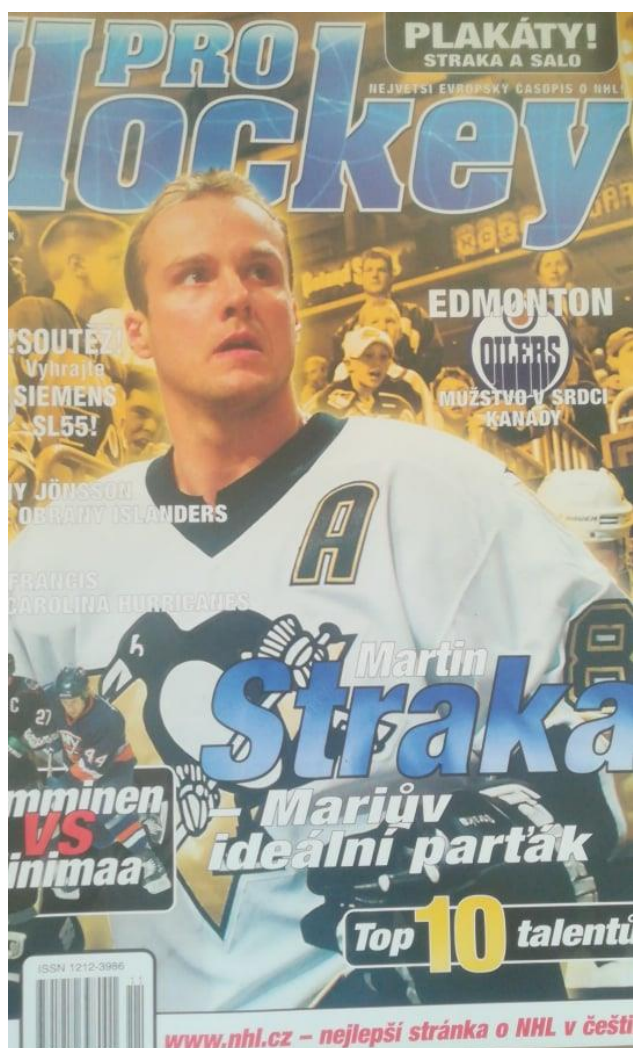

Příloha 3

Z New Jersey si Mighty Ducks vyjednali rychlonohého, střelecky schopného Petra Sýkoru, s klidem za něho obětovali Jeffa Friesena s Olegem Tverdovským.

Ale plány zatím bohužel nevycházejí. Oates se brzy zranil a Sýkora... snaží se, zvyká si, ovšem forma z New Jersey to rozhodně není.

Příloha 4

Rozhovory s šéfredaktorem a redaktory měsíčníku ProHockey

Petr Novotný, šéfredaktor české mutace ProHockeye (2003), později šéfredaktor časopisu ProHockey

1. Jaká byla vaše úloha u ProHockeye v roce 2003?

Ta funkce se jmenovala zástupce šéfredaktora, ale ve skutečnosti jsem měl stejné pravomoci jako později. Od začátku, co jsem pro ProHockey dělal, jsem se podílel na přípravě marketingových akcí. Snad jediný rozdíl byl v tom, že jsem se příliš nestaral o prodej, na to jsme v Egmontu měli obchodní oddělení. Rozdíl mezi tím, kdy v časopise stálo, že jsem byl zástupce šéfredaktora a šéfredaktor, prakticky neexistoval.

2. Takže se vaše funkce až do roku 2019 moc neposunula?

To ne. Naopak se proměnila výrazně, protože v roce 2016 Egmont ČR skončil, přitom to byla česká pobočka obrovského mezinárodního nakladatelství, jednoho z největších na světě. My jsme přešli pod polskou pobočku Egmontu, stejně tak i časopisy²¹⁴. Když to tady zrušili, my jsme se museli stát živnostníky a oni si nás najali na to, abychom tyto časopisy vytvářeli, nebo lépe řečeno, abychom je tady produkovali, protože ještě v roce 2018 vzniklo tuším osm čísel ve Švédsku a v roce 2019 už jsem ta čísla připravoval kompletně sám a pouze tady. Takže tam byla obrovská změna, protože do té doby ten časopis chodil ze Švédska. Já jsem měl tedy obrovskou autonomii v tom, že ve chvíli, kdy jsem řekl „tohle tam nebude a dáme si tam vlastní článek,“ tak jsem měl k dispozici fotky, buďto od Profimedia nebo Getty Images, tím pádem jsem si mohl podobu časopisu upravit pro českého a slovenského čtenáře, jak jsem chtěl. Takže autonomie byla opravdu výrazná. V tom byl třeba rozdíl mezi českou mutací a finskou mutací, protože ta finská se vyloženě tiskla soutiskem, to znamená, že v podstatě se měnila jen černá barva, ale ten časopis zůstal úplně stejný jako ve Švédsku. Dokonce ho připravovali i ti samí grafici a DTP studio, ve Finsku byl v podstatě pouze překladatel, který přeložil přesně, co obsahovaly texty, přičemž švédští grafici

²¹⁴ ProHockey a ProFootball, druhý titul ale není předmětem zkoumání této práce.

vložili současně švédský a finský text a tisk probíhal najednou, měnila se opravdu jen černá barva. To tady nikdy nebylo. My jsme si vždycky tiskli sami, tím pádem jsme si mohli články upravovat, jak jsme potřebovali. To znamená, že i když byl článek ze Švédska, my jsme ho přejali, ale... teď asi nebudu úplně přesný, ale například přišel článek o Torontu, oni tam psali o Matsi Sundinovi²¹⁵, který tam tehdy hrál, a my jsme k tomu přidali třeba celý odstavec nebo i stránku o Tomáši Kaberlem²¹⁶. A to byl vlastně celý rozdíl, protože Finové totéž udělat nemohli.

3. Co se výběru témat pro českou mutaci týče, měl jste po celou dobu, tedy od roku 2003 až do roku 2019, rozhodující slovo právě vy?

Já jsem samozřejmě přebíral velkou část švédského časopisu. Nebylo to tak, že bych určoval, co bude v příštím čísle. Vždycky jsem vzal základní layout a přebíral jsem třeba 80 procent, někdy i 90. Když mi obsah přišel dobrý, tak jsem ho přebíral v podstatě celý. Měli jsme tedy samozřejmě nějaké porady, ale nemohl jsem si říct, že v příštím čísle bude od strany jedna po stranu 68 tohle, tohle, tohle... tak to nebylo. Já jsem dostal ze Švédska obsah a teprve na jeho základě jsem řekl, zda tam část z něj nedáme a nahradíme ji něčím jiným. To byl obrovský rozdíl oproti tomu roku 2019, kdy jsem najednou časopis kompletně vytvářel sám, od první do poslední stránky. Člověk musel vybrat i fotky, kdežto předtím přišla určitá podoba časopisu a vyměnila se třeba jedna fotka.

4. Kdo se s vámi ještě podílel na výběru tematické skladby? Šlo čistě o vaše rozhodnutí, nebo probíhala diskuse v širším týmu, například s redaktory?

Do roku 2019 jsme si vždy vyměnili pár emailů. Ze Švédska přišla kostra časopisu a já i finští kolegové jsme mohli rozhodnout, jestli by třeba nebylo něco lepšího, takže proběhla krátká diskuse, každý k tomu napsal svůj názor, ale finální slovo měl švédský šéfredaktor. A teprve když se mi to vyloženě nelíbilo, tak jsem pak řekl „ano, má poslední slovo, přišlo mi to, ale tohle se mi tam prostě nelíbí a tohle škrtnu.“ Ale to bylo všechno. Rozhodoval jsme se víceméně sám, ale do roku 2014 či 2015

²¹⁵ Bývalý švédský útočník, který hrál za Toronto mezi lety 1994 až 2008, vznikly o něm texty v číslech 5-6/2005, 11/2005, 12/2007 a 12/2011 (po konci kariéry v rubrice Legendy).

²¹⁶ Bývalý český obránce, který hrál za Toronto mezi lety 1998 až 2011.

se mnou spolupracoval Karel Knap, který mi dělal odborného poradce. Poté stejnou funkci zastával Roman Jedlička, se kterým jsem konzultoval hlavní věci. Od roku 2019, kdy jsem tedy časopis vytvářel úplně sám, jsem s ním vždy probíral obsah dalšího čísla. A zároveň jsem se ptal úzkého okruhu autorů „kluci, co myslíte, o čem by se vám dobře psalo?“ Vždycky jsem stanovil nějaký rámeček, protože v NHL zrovna byla například uzávěrka přestupů, blížilo se play off nebo nastal konec roku, takže jsme museli shrnout, co se událo. To byla nějaká kostra a oni mi řekli, koho by do ní dali, o kom by se jim dobře psalo, na koho mají kontakt a tak dále. Klasická redakční porada, ale ne že bychom seděli v jedné místnosti, jednotlivě jsem těm lidem zavolal a ptal se jich.

5. Jakým způsobem se podle vás od roku 2003 proměnilo zastoupení česko-slovenských hráčů v textech ProHockeye? Byla jeho míra vůbec vyšší, nebo nižší?

Určitě. Řekl bych, že nastalo hned několik vln. Ať už situace na trhu časopisů, nebo i vnímání celé společnosti vůči hvězdám v NHL, to vše bylo v roce 2003 značně odlišné od pozdějších let. Tam se to skutečně obrovsky proměnilo. Nevím tedy, zda se bavíme přesně o roku 2003, jelikož si to tak podrobně nepamatuji, ale přibližně v tom období v Praze existoval Jágr bar²¹⁷. Šlo o dvoupatrovou budovu přímo na Václavském náměstí, ale pro dokreslení situace je to jaksi potřeba zmínit. V tom Jágr baru, který patřil skutečně Jaromíru Jágrovi - on tam několik let působil, jsme jako časopis ProHockey pořádali každé léto při příležitosti takzvaných narozenin Jágr baru velkou akci pro naše fanoušky. To vypadalo tak, že se skutečně do Jágr baru sjely největší celebrity: modelky, často tam byl nějaký politik, všechny televize z toho dělaly nějaký záznam. Toho všeho byl ProHockey součástí. Mimochodem předtím Jágr barem, kde byla během zmíněné akce samozřejmě uzavřená společnost a nesměl tam nikdo, protože tam stáli bodyguardi, kteří kromě pozvaných nikoho nepustili, se vytvořil hlouček lidí, kteří čekali na to, až přijede Jágr, Straka, Petr Nedvěd a další hráči, kteří tehdy „letěli“ a zároveň byli kamarádi s Jaromírem Jágrem, takže třeba Patrik Eliáš nejezdil. Nechci přehánět

²¹⁷Přesný název byl Jágr's bar a podle dostupných informací vznikl v roce 2000, o sedm let později přešel pod jiného vlastníka, který nechtěl tuto značku dále používat (více viz <https://www.ahaonline.cz/clanek/musite-vedet/11872/jagruv-bar-uz-skoncil-znacka-stala-40-tisic.html>).

a říkat, že by to bylo hotové šílenství, ale prostě ti lidi tam čekali kvůli hokejistům. Tehdy, když byla soutěž v časopise o to, že se čtenáři na tuto akci mohou dostat, že mohou na večeri s hráči z NHL, tak mi přišly skutečně tisíce odpovědí. Když jsme podobnou soutěž dělali přibližně v roce 2014, tak přišlo třeba 60 odpovědí. Ten zájem strašným způsobem poklesl. Vidět tehdy ty lidi (slavné hokejisty) bylo něco neuvěřitelného. Dneska, když má každý svůj instagramový účet, vy se v podstatě podíváte, jak to vypadá u něj doma, vidíte partnera, vidíte děti, psy, barák, auto, víceméně všechno, co vás napadne. Najednou jako by celebrity ztratily svou exkluzivitu. A vlastně na základě toho tehdy vypadaly články, to znamená, že jsme se v podstatě do každého článku snažili nacpat třeba aspoň odstavec (o česko-slovenském hráči). Když se psalo o Scottu Stevensovi nebo o Martinu Brodeurovi²¹⁸, snažili jsme se při té příležitosti, aby byl aspoň odstavec o Petru Sýkorovi, o Patriku Eliášovi²¹⁹ a tak dále. To bylo na začátku. Potom jsme dokonce zavedli sekci Krajánci, takže dokonce nějakou dobu tam byla dvoustrana, kde byly krátké zprávičky jenom o krajanech. Dále jsme zkusili vyzpovídat nebo udělat dvoustránku o hokejstech, kteří se vrátili z NHL a hráli v extralize, případně na Slovensku. Ale to teda musím říct, přestože se tam objevovala jména jako Robert Reichel nebo Josef Beránek, kteří se vrátili z NHL a hráli ještě tady, což byly vlastně hokejové osoby, tak ta dvoustrana mezi čtenáři nebyla úspěšná, takže jsme ji zhruba po roce až dvou letech ukončili. Čtenáři argumentovali tím, že časopis ProHockey je o NHL a proč si tam teda mají číst o hráčích, kteří teď hrají v extralize. A navíc jsme zkoušeli, protože... vy jste viděl ta prodejní čísla²²⁰ a my jsme se za každou cenu snažili, aby nepadala ještě více. Jenže ono více než obrázek o tom časopisu to byl obrázek o přístupu lidí k časopisům obecně a ten měl zkrátka klesající trend. Ať bychom do toho časopisu dali cokoliv, tak bychom tomu propadu nezabránili.

²¹⁸ Scott Stevens hrál za New Jersey na pozici útočníka, Martin Brodeur na pozici brankáře.

²¹⁹ Bývalí čeští útočníci v barvách New Jersey.

²²⁰ Podle archivních materiálů šéfredaktora Petra Novotného klesl průměrný měsíční prodej ProHockeye mezi lety 2003 a 2019 z 18 901 výtisků na 4 596,7 výtisků, což je pokles asi o 76,2 procenta.

6. Zmínil jste, že jste se v minulosti snažili do textů o zahraničních hráčích vždy vložit alespoň jeden odstavec o Čechovi či Slovákovi²²¹. Měla tato vaše snaha klesající tendenci, nebo naopak stále narůstala?

Určitým způsobem jsme se to nesnažili do textů protlačit za každou cenu, myslím později. A skutečně, když byl článek o komkoliv jiném, třeba si pamatuji článek o Backlundovi v Calgary, tak jsme se ještě bavili, jestli tam právě někoho přidáme (českého či slovenského hráče²²²), ale neudělali jsme to. Víceméně, pokud jsme neměli kontakt na toho hráče, aby k tématu mohl dodat nějaký vlastní komentář, protože ta přímá řeč článek vždy oživí, a je navíc exkluzivní jen pro náš časopis, tak jsme to přestali dělat. V roce 2019 se to změnilo tak, že jsme se snažili mít jeden exkluzivní článek o Čechovi, nebo o Slovákovi.

7. Co bylo tedy příčinou toho, že jste se k tomuto kroku v roce 2019 odhodlali?

Ta příčina v podstatě... já ji slyším dodnes od autorů, i v době xHOCKEYe, že je to český časopis a lidé si chtějí přečíst o českých hráčích a o slovenských hráčích, protože vychází i na Slovensku. To je jedna věc, tou druhou je ta exkluzivita. Přece jen ve chvíli, kdy tam máme náš originální, autorský článek, tak ten se vždycky lépe dělá s někým, na koho máte kontakt. Co si budeme povídat, když jsme psali článek o Connoru McDavidovi²²³, no tak tomu se nikdo z našich autorů samozřejmě nedovolá. Kdežto když se budeme chtít dovolat Tomáši Hertlovi²²⁴, no tak mu napíšeme na Instagram, on nám odpoví a během týdne se s ním spojíme a uděláme prostě super rozhovor, který bude jenom pro nás a pro nikoho jiného. Takže tam byl i ten praktický

²²¹ Konkrétně v roce 2003 to bylo teoreticky možné u 28 z 30 týmů, jelikož žádného českého či slovenského hráče po celý kalendářní rok nevyužili pouze trenéři Dallasu a Chicaga.

²²² Podle oficiálního seznamu obsahů ProHockeye od roku 2003 do roku 2019, který šéfredaktor Petr Novotný poskytl autorovi této práce, se mezi lednem 2015 a květnem 2018 v PH objevily tři texty o Mikaelu Backlundovi; za tu dobu se s ním v Calgary potkalo celkem šest Čechů a Slovák Marek Hrivík, který ale za tento klub odehrál pouze tři zápasy.

²²³ V případě ProHockeye se tak stalo za zkoumané období ve čtyřech případech, a to v číslech 6/2015, 5-6/2016, 9/2016 a 5/2017

²²⁴ V čísle 3/2019 skutečně vznikl článek s Tomášem Hertlem v hlavní rubrice Příběh z obálky. V roce 2019 se ale podoba hlavního článku (tedy prvního několikastránkového textu, který se věnoval jedinému tématu a byl hlavním poutačem titulní strany; většinou začínal na straně 16, ale nebylo to pravidlem) velmi proměňovala v závislosti na událostech hokejové sezony. Individualitám byl článek z obálky věnován v pěti z deseti případů, objevil se v něm jeden Čech (zminěný Hertl) a jeden Slovák (Jaroslav Halák).

důvod, že jsme nechtěli ty články přebírat, ale chtěli jsme mít autorské články, exkluzivní.

8. Stálo za vaší snahou o exkluzivitu to, že se postupem času zvýšila konkurence na sportovním mediálním trhu, vznikala i sportovní online média, nebo jste v této oblasti žádný vliv nepocítil?

Určitě je tam obrovský vliv internetu, ale to hlavně ke konci. Od toho roku 2003 proběhla obrovská změna, protože dneska, pokud umíte anglicky, a navíc nemáte hluboko do kapsy, tak v podstatě si můžete najít neomezeně mnoho informací o komkoliv. Můžete chodit na lokální deníky, americké nebo kanadské, můžete si předplatit The Hockey News²²⁵, můžete si předplatit The Athletic²²⁶, můžete v podstatě mít Sport Illustrated²²⁷, můžete mít spoustu, spoustu tiskovin, můžete je mít online, můžete je mít v den vydání. Já si pamatuji, že mi Egmont platil The Hockey News, někdy od roku 2000 třeba do roku 2010. Tuším, že tehdy posílání toho týdeníku vyšlo asi na 11 tisíc ročně a samozřejmě do ruky jsem ty noviny dostal s asi třítydenním zpožděním. Tam byla prostě obrovská prodleva. A dneska v podstatě v den, kdy to vyjde, tak já se na to můžu podívat. A to je tak obrovská změna, kterou lidi berou jako samozřejmost, ale oproti tomu, co bylo, je to něco neuvěřitelného.

9. Proměna, kterou popisujete, znamenala na tuzemském trhu vznik pro ProHockey konkurenčních projektů, které měly možnost přebírat informace ze severoamerických webů a online verzí tiskovin. Začali jste právě proto upřednostňovat československé hráče, jelikož, jak jste sám zmínil, cesta k nim byla jednodušší a zároveň jste si oproti jiným médiím zachovali exkluzivitu?

Určitě, protože to postupně začalo dělat spoustu serverů. Když se dneska podíváte na internet, na Novinky, na iDnes, to jsou asi ta největší média, tak v podstatě naprostá

²²⁵ Renomovaný kanadský časopis o ledním hokeji.

²²⁶ Patrně nejuznávanější zpravodajsko-publicistický web ve světě sportu, pokrývá zejména NHL, NBA, NFL, Premier League a několik dalších profesionálních a vysokoškolských soutěží. Funguje na principu internetového předplatného.

²²⁷ Jedná se o fotografický sportovní magazín, ovšem dění z NHL pokrývá pomocí spolupráce s The Hockey News, nemá v této oblasti svou vlastní autorskou iniciativu.

většina zpráv z NHL je vlastně převzatá. Jestli se chcete něčím odlišit, tak se musíte odlišit tím, že tomu hráči skutečně zavoláte a on vám řekne něco, co běžně novinářům, třeba při pozápasových rozhovorech, neříká.

10. Takže by se v podstatě dalo říct, že v roce 2003, kdy konkurence ještě nebyla tak velká a informace o NHL tolik přístupné, jste mohli psát vlastně o komkoliv a stále to bylo pro tuzemského čtenáře exkluzivní. Kdežto v roce 2019 jste se museli primárně zaměřit na Čechy a Slováky, protože v jejich případě jste se snadněji dostávali k exkluzivním informacím...

Tak takhle bych to vyloženě neřekl. V podstatě, když se podíváte na ten časopis, tak rozhodně není zaplněný z větší míry informacemi a články o krajanech, protože to by potom nedávalo tak úplně smysl. Tam je zase vliv té konkurence, protože ve chvíli, kdy bychom psali jen o Česích a Slovácích, tak... my musíme počítat s tím, že lidí, kteří chodí na americké servery a umí výborně anglicky, tak pořád ještě není u nás tolik, aby se tady ten časopis neuživil. Ještě pořád je tady spousta lidí, kteří zkrátka buďto na to nemají čas, aby projížděli, brouzdali po amerických serverech, to je jedna věc. A ta druhá, že prostě neumí natolik anglicky, takže ty informace se k nim nedostanou. A pro ty ten časopis jaksí zůstává. Ale samozřejmě, že ta skupina, která předtím byla obrovská... zase dám příklad, který s tím přímo nesouvisí, ale jen pro dokreslení situace: když jste v 90. letech uměl anglicky, tak jste v podstatě mohl jít dělat marketingového ředitele, obchodního ředitele pro obrovské firmy. Lidí, kteří anglicky uměli, bylo tak málo, že po nich byl obrovský hlad a tito lidé prostě byli vyvažovaní „zlatem“. Mohli dostat jakoukoliv práci. Dneska je to (znalost angličtiny) základní podmínka na sekretářku. Tohle se tedy proměňuje. Ti lidi tady ještě pořád jsou (bez znalosti angličtiny), ale pokud ten časopis, v podstatě jakýkoliv časopis o zahraničí, na to nezareaguje, tak je odsouzený k zániku. U nás byl ale vždycky mix o zahraničních a našich hráčích, ale určitě to nebylo tak, že bychom se odlišili, tak jsme začali najednou psát hlavně o krajanech. Stačí si prolistovat časopis a uvidíte, že to tak není.

11. Docházelo časem alespoň k většímu se přizpůsobování potřebám čtenáře?

A víte, že možná jo? Protože víc a víc jsme kladli důraz na příběhy. Dříve stačilo v těch článkách, když to řeknu ošklivě, rozkecat statistiku. Prostě si člověk - a byla spousta takových autorů - otevřel tabulku a začal článek psát „v sezoně 2003/04 posbíral 20 bodů, o sezonu později 40 bodů, pak se zranil...“ Takže v podstatě všechno, co si vyčetl z té statistiky, tak jako by rozepsal do slov. A z toho udělal článek. Dříve to těm lidem stačilo, respektive z velké části, protože už tehdy existovali lidé, kteří se k tomu dostali a řekli si „to se podívám na tabulku a nemusím k tomu číst a je to přehlednější, než abych to tady měl na celé stránce rozkecané do tisíce slov.“ Takže jsme začali čím dál tím víc klást důraz na životní příběh toho hráče. Co ho potkalo, když byl malý? Proč začal hrát hokej? Čeho se nejvíc bál? Prostě aby prozradil něco, co se nedozvíte z toho, když se podíváte na statistiku. Co se nedočtete z pozápasového rozhovoru, kde říká, jak mu to zrovna pěkně sedlo. Je tam právě potřeba se s tím hráčem spojit a přinést něco, co se hezky čte a s čím se mohou ti čtenáři ztotožnit. A to si myslím, že tenhle trend je určitě pozitivní a nebyl jenom v ProHockeyi a nyní v xHOCKEYi, ale je ve všech periodicích. Když je silný příběh, tak v podstatě nezáleží na tom, jestli je to Rus, Kanadčan, Čech nebo Slovák.

12. Jaký nástroj ProHockey používal v minulosti, aby získal zájem čtenáře?

Víte, ono zájem čtenáře, to se těžko posuzuje. Takhle... tehdy, kdy jsme se ještě bavili i s tou zahraniční redakcí, tak nám šlo o to, abychom psali o výborných hráčích. O těch, kterým to prostě jde. Anebo naopak o těch, u kterých nastal strašný propad, ale těch bylo méně. Naopak hledali jsme nováčky, kteří vyletěli, nebo ty „late bloomers“ – mají za sebou pět sezon a v šesté najednou jdou nahoru. Prostě něco zajímavého. Tak asi takhle jsme hledali ty články. Ale to myslím, že se nezměnilo za celou tu dobu. Vždycky chcete těm lidem dát něco zajímavého, něco, co ty lidi zaujme. A to jsou vždycky nějaké velké změny. Ať už je to v bodování, třeba ve změně klubu. Vezměte si, jak dneska vypadají titulky. Kolikrát se z titulku vůbec nedozvíte, o čem to je, ale je tam prostě „největší“, „změnilo se“, „umřel“. Ten systém je v tomto stejný.

13. Netuším, zda lze v tomto případě nějak odlišit československé hráče, ale máte například pocit, že se v článcích o nich zdůrazňovaly jiné aspekty, zejména na začátku 21. století?

Dneska je asi snazší se spoustě z nich dovolat. Protože tehdy... já si pamatuji, že jsem dělal rozhovor s Patrikem Eliášem²²⁸, a vím, že se to povedlo vlastně jen proto, že on tady měl paní, která mu začala vést nějakou sociální síť a zkrátka se mu starala o mediální podporu. A on právě proto, aby to jaksi podpořil, tak já jsem volal jí, ona volala jemu a on ještě volal z nějakého čísla, které jinak normálně nezapínal, aby ho prostě novináři nerušili. Takže tím, jak byli hráči zvyklí, že jsou mega celebrity, tak se mnozí z nich stejně i chovali. Dovolat se jim bylo fakt složitější. Já jsem teď posílal časopisy Vítkovi Vaněčkovi na hotel, jak o něm vyšel článek v čísle 3, tak jsem je dal do obálky a poslal jsem mu to do Ameriky, protože jsme se prostě domluvili na tom, aby to taky měl a aby se s tím časopisem třeba vyfotil²²⁹. Nedovedu si představit, že tohle by fungovalo dřív. Ti hráči, hlavně ti mladší, jsou mnohdy jaksi přístupnější. A je to fakt. Dneska, když jdou po ulici, tak se kolem nich neudělá hrozen lidí, kteří by prostě šíleli. Kolikrát je ani nepoznají. Tahle mánie byla třeba s Jágrem, ale dneska, když ti kluci jdou po Karlově mostě, se v podstatě nic neděje.

14. Jakým způsobem se podle vás na podobě časopisu podepsal fakt, že v celkovém součtu při srovnání let 2003 a 2019 zmizelo z NHL přes 60 % Čechů a Slováků? Zohledňovala se tato statistika i v zastoupení hráčů těchto dvou národností v textech?

Tak tohle se zohledňuje určitě u Slováků. Bylo velmi těžké vysvětlovat slovenským čtenářům, že nejsme „čehúni“ nacionalisti, ale že prostě není o kom psát. Ten počet hráčů, kteří by stáli za to, aby se o nich napsalo v časopise, šel hlavně u těch Slováků tak strašně dolů, že v podstatě nebylo koho vybrat. Takže se to rozhodně projevilo. U Slováků výrazněji, u Čechů pořád ještě, když budeme chtít, tak do každého čísla je možné dát jednoho Čecha, aniž bychom psali o někom, kdo se objeví na ledě dvě minuty za zápas nebo ve čtvrté lajně jednou za deset zápasů.

²²⁸ Objevil se v čísle 12/2008.

²²⁹ Rozhovor s šéfredaktorem Petrem Novotným pro potřeby této práce vznikl 31. 3. 2021, tedy necelý měsíc poté, co na trh vstoupilo číslo 3/2021 časopisu xHOCKEY.

15. Co vyznění článků o Češích a Slovácích? Bylo vždy více méně pozitivní, nebo jste zařazovali i jejich kariérní propady a nezdary?

Určitě, ale to si myslím, že je asi normální. Ve chvíli, kdy se nějakému českému nebo slovenskému hráči nedařilo, tak se nenapsalo, že se dostavil do kempu s nadváhou, že je to lempl a v podstatě tam nemá co dělat, měli by ho vyměnit a poslat z NHL pryč. Já si pamatuji na případ s Robertem Holíkem, který tehdy dostal smlouvu v New York Rangers, a teď mě nechtejte za slovo, cca osm milionů dolarů²³⁰. Bylo to v podstatě za hráče do třetí pětky a já jsem si tehdy dovolil napsat, že je to nesmysl a že Rangers úplně ustřelili. Mimochodem stejně se o tom psalo v amerických denících. A tehdy ještě žil jeho otec a ten mě chtěl vyloženě inzultovat. To byl takový ranař, Jarda Holík, a ten mi prostě nemohl přijít na jméno. Dokonce si stěžoval i v nějakém rozhovoru, co jsme si to dovolili, něco takového napsat. Ale je fakt, že tím, jak má člověk k těm hráčům přístup, tak se třeba dozví i informaci, kterou ti hráči neřeknou zámořskému žurnalistovi. Takže potom vám „off-the-record“ prozradí „co vám tady mám říkat, nesedli jsme si s asistentem trenéra. Ten chlap mě ignoruje, jenže to já samozřejmě nemůžu napsat, protože to bych se úplně odstřelil tady v NHL, ale je to hrozný. Vůbec nevím, co mám dělat, nehraju v pohodě, leze mi to na nervy a ty výsledky pak vypadají takhle.“ Tak to tam člověk samozřejmě nemůže napsat, ale může se tam dát, že „trenérovi nezapadá do koncepce, staví ho méně, a proto se ty body mnohem hůře jakoby shánějí.“ Ten článek může vyznít jako omluva toho hráče a ne, že ho prostě napereme, že hraje hrozně a měli by ho vyměnit. Lépe se skládá celkový obrázek, když k tomu hráči máte přístup a tím, že je to krajan, tak k němu máte samozřejmě i blíže a je snazší ho omluvit než nějakého Američana, o kterém hledáte informace jen z toho tisku.

16. A pamatujete si na případ, kdy by to vaši švédští kolegové cítili jinak, protože oni samozřejmě k tuzemským hráčům takový vztah neměli, a vy jste pak případně musel zasáhnout?

²³⁰ Robert Holík, v zámoří známý spíše pod jménem Bobby Holík, hrál za Rangers od sezony 2002/03 a podle stránky CapFriendly (viz <https://www.capfriendly.com/players/bobby-holik>) pobíral v první sezoně 9,6 milionu dolarů a v té druhé 8,85 milionu dolarů. Smlouva, kterou podepsal v červenci 2002 (viz <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2002-jul-02-sp-nhlnotes02-story.html>), měla mít pětileté trvání, ale ročník 2004/05 se kvůli výluky vůbec nekonal a poté už hrál Holík za tým Atlanta Thrashers.

Ano, stoprocentně. Kvůli tomu jsme měli i pár diskusí. Ale to právě vyplývalo z toho, že oni přístup k tomu hráči neměli, tím pádem to napsali tak, jako my bychom to napsali o Švédovi nebo Američanovi. Prostě „je to tak, kašle na to, hraje bez zájmu a úplně ztratil formu...“ Oni to takto o Čechovi napsali a my jsme se snažili to přepisovat. Takhle se to do toho článku nepouštělo.

17. A proč jste to vlastně dělali?

Extrémně je to vidět na České televizi. Takový Robert Záruba, když komentuje zápas Čechů, tak nikdy jim to nenatře. Nikdy prostě neřekne o trenérovi, že je nedokázal připravit. Já si pamatuji, jak Hadamczik²³¹ jednu dobu vyloženě promrhal potenciál špičkového týmu a v životě to o něm neřekl. A nikdy to neřekne. Naopak hráče omlouvá, když vystřelí od modré propagační střelu a on „máme střelu, dostáváme se do šance!“ Tam je to úplně extrémní příklad. A já mám pocit, že on to jednou vysvětloval v rozhovoru. Když tam máte průměrného fanouška, tak vás za chvíli vypne, když bude jenom slyšet na svůj tým, kterému fandí, jak ten tým je úplně k ničemu a všechno je špatně. A víceméně ten samý přístup se projevuje i v těch článcích, ale to platí úplně všude na světě. Úplně všude. Prostě nikdo nebude o svém týmu psát jako o bandě přeplacených hvězdiček, které to tam odflácky. Tohle občas udělají v Kanadě, když se jako fakt nepovede ten turnaj, tak jim to natrou, ale v jednom, ve dvou článcích a určitě to není pravidlo. A tímhle bychom akorát naštváli ty čtenáře. Takže je to hlavně kvůli čtenářům a tomu, jak by články vnímali.

18. Měl jste někdy jako šéfredaktor ProHockeye požadavky, aby redaktoři ve svých textech zohledňovali výkony Čechů a Slováků, i když se jich dané téma přímo netýkalo?

Pokud se ten článek psal tady... třeba dříve pro nás psal Kevin Allen. To byla obrovská persona. Já nevím, jestli ještě pořád dělá prezidenta asociace profesionálních hokejových novinářů v Americe²³², ale dělal a psal dlouho pro ProHockey,

²³¹ Bývalý trenér české hokejové reprezentace Alois Hadamczik.

²³² Prezidentem Professional Hockey Writers Association (PHWA) v dubnu 2021 již nebyl, funkci tou dobou zastává Frank Seravalli z TSN, Kevin Allen nicméně zůstává v představenstvu PHWA na pozici sekretáře (případně budoucí změny: <https://www.thephwa.com/about-the-phwa/>).

tak tomu se dalo téma, které v naprosté většině případů zadával švédský šéfredaktor, a už se mu neříkalo „tohle tam napište a tohle ne.“ On to tak nějak víceméně cítil, ale cítil to spíše k těm Švédům a k nám prakticky vůbec. Co se týká našich autorů, tak těm se to ani nemusí připomínat. To jsou všechno zkušení, šikovní autoři, kteří píšou dlouho a kteří toto zvládají automaticky. Takže se o tom nemusí mluvit nějak navíc. A tohle se neproměňovalo ani časem a vždy to bylo více méně stejné. Vlastně všichni, kdo psali, tak ve chvíli, kdy se ten článek psal tady, bylo to vidět. Samozřejmě, že když ho psal Švéd, tak se tam napsalo víc o Švédech, když Čech, tak o Češích. Případně se ten článek trochu upravoval, jak už jsem říkal, ale tak, že se tam dal buďto boxík, nebo se někde změnil odstaveček.

19. A když přešel ProHockey definitivně do českých rukou, měli vlastníci tendenci zohledňovat lokální trh a potřeby čtenáře, a tak trochu vám promlouvat do podoby textů?

Ne to je jinak. To je jen nepochopení toho, jak to s ProHockeyem bylo. ProHockey nikdy nebyl v českých rukou a poté, co se zrušil český Egmont, patřil Polákům. Mimochodem Egmont zrušili i ve Švédsku, tam skončil a s polským Egmontem se spojili. Mají společného finančního ředitele, prostě v rámci šetření fúzovali jednotlivé pobočky v těch jednotlivých státech. V letech 2001, 2002 byla pobočka Egmontu dokonce i na Slovensku. Ta se zrušila ze všech nejdřív. A postupně se pak zrušila v Maďarsku, v pobaltských státech, v Rumunsku a tak dále. Prostě pobočka nebyla a zůstali tam jenom ti freelanceři, kteří pro Egmont dělali. To znamená, že když Egmont zůstal jenom tady, tak patřil Polákům. A těm to bylo úplně jedno. Ti mi řekli „vyrob časopis a udělej ho nejlépe, jak umíš.“ Ale já jsem nad sebou v podstatě neměl autoritu, která by mi mluvila do obsahu, vůbec.

20. Když jste sám psal článek a nebyl primárně zaměřený na české či slovenské hráče, snažil jste se využívat alespoň porovnání s jejich výkony či příběhy?

Určitě, protože člověk si vypomáhal i tím, že si vzpomněl na rozhovor. Jednu dobu jsem pravidelně volal Petrovi Sýkorovi, on měl v ProHockeyi okénko²³³, a my jsme při té příležitosti probrali spoustu věcí. Já jsem si jen dával pozor na to, co může být „on-the-record“ a co „off-the-record“. Hodně jsem se k tomu obracel, když jsem třeba opravoval článek od švédských autorů. Snažil jsem se využívat ty „zákulisní informace“, které jsem měl díky nějakým rozhovorům s krajany.

21. Pokud byste vedle sebe postavil dva typologicky totožné hráče, vyberete si Čecha či Slováka raději než zahraničního hokejistu, nebo se budete pítit po detailech jejich příběhů?

Stoprocentně vždycky má přednost ten domácí hráč. Je bližší našim čtenářům a než si číst o Švýcarovi, který má, dejme tomu, prostě stejné statistiky... takhle, když to bude Roman Josi²³⁴, tak ten člověk je superhvězda a zaslouží si svůj vlastní článek. Když to bude, já nevím, teď mě napadá Dominik Kahun v Edmontonu, ale o tom bychom napsali jenom kvůli tomu, že má české předky. Je za ním zajímavý příběh, že prošel akademií Red Bullu²³⁵, i když tam tedy byl krátce, ale byl tam. Tak ve chvíli, kdy bych měl psát o tomto hráči nebo o jiném, třeba o Kanadánovi, tak bych samozřejmě vzal Dominika Kahuna, i když to není Čech. Ale kdybych měl třeba psát o Dominiku Kahunovi, anebo o Tomáši Noskovi, který taky hraje ve čtvrté lajně, tak určitě by dostal přednost Tomáš Nosek, protože je Čech.

22. Abychom si to ještě jednou zrekapitulovali. Říkal jste, že zájem společnosti o české a slovenské hráče pominul, což je patrně dáno i tím, že jich v NHL už tolik není. Zároveň byste ale zvolil „československý“ článek před zahraničním právě kvůli čtenáři. Rozumím tomu dobře?

Já bych to řekl jinak. Tohle není kvůli čtenáři jako takovému. Tohle je kvůli tomu, že o Tomáši Noskovi ten článek bude exkluzivní, protože máme mnohem větší šanci

²³³ Z obsahů ProHockeye, které měl autor k dispozici, nelze s jistotou určit, zda rubrika existovala a pokud ano, patrně ve svém názvu neměla hráčovo jméno. O Petrovi Sýkorovi se v PH zcela jistě psalo v číslech 3/2006, 9/2007 (samostatné texty) a 10/2011 (článek Petr Sýkora a krajánci).

²³⁴ Obránce Nashvillu, který nasbíral nejvíce bodů ze všech Švýcarů, kteří kdy hráli v NHL.

²³⁵ Akademie pro talentované hráče, která se nachází v rakouském Salzburgu, kde sídlí klub Red Bull Salzburg.

se mu dovolat a udělat článek skutečně jenom pro náš časopis, než kdybychom volali nějakému Kanadánovi ze čtvrté lajny. Protože tomu bychom se ani nedovolali, tím pádem by to byl článek posbíraný z různých zdrojů, kdežto tady (v případě Noska) by to byl exkluzivní článek, který nikde jinde není. Proto by ten krajan dostal přednost, ne proto, že vycházíme tady u nás. Kdybychom měli stejný kontakt na toho kanadského hráče a na toho českého ne, tak raději zavoláme tomu kanadskému a udělali bychom klidně toho Kanadana. Ale to je opravdu hypotetická otázka.

Roman Jedlička, odborný poradce a redaktor časopisu *ProHockey*

1. Jaké jsou vaše zkušenosti v oblasti sportovní žurnalistiky?

Vystudoval jsem fakultu sociálních věd²³⁶, obor sportovní žurnalistika, specializace na televizi. Tam mě učil Robert Záruba a on měl nějaký svůj způsob bodování studentů a ty tři první poslal do televizí. Za mě tam byl Tomáš Jílek, který dneska dělá v České televizi, byla tam Kateřina Nekolná, ta je také v České televizi a já jsem šel na Novu. To bylo v roce 1999. Od té doby dělám sport na Nově, komentuji hokej, NHL, a to asi od roku 2006. Toť k mé profesní dráze.

2. Ve kterém roce jste nastoupil do ProHockeye a jaká byla vaše úloha v něm?

Na přesný rok už si nevzpomenu, ale může to být pět nebo šest let. Já už si vlastně ani nepamatuji, jak to začalo a jak jsem tam začal psát, nebo kdo mě oslovil. To vůbec nevím. Ale začal jsem tam psát texty a skoro hned mi Petr Novotný začal posílat také texty ostatních, abych je procházel a abych dělal nějakého v uvozovkách odborného poradce a vyhledával chyby, které se tam mohou objevit.

3. Proměnila se v ProHockeyi nějakým způsobem vaše funkce nebo pravomoci?

I v xHOCKEY jako redaktor píšu a jako odborný poradce odchyťávám chyby, tam se toho moc nezměnilo. To je pořád stejné. Na obsah toho časopisu nějaký větší vliv nemám, tam asi také sloužím jen jako poradní hlas Petrovi Novotnému.

²³⁶ Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy.

Takže vlastně pořád dělám to samé. Když skončil časopis ProHockey ve Švédsku, změnilo se pouze to, že jsem četl více českých textů než těch švédských.

4. Nemáte tedy pocit, že byste se podílel na výběru témat pro časopis ProHockey? Petr Novotný v jedné ze svých výpovědí uvedl, že když po konci švédské verze s někým probíral obsah, pak většinou s vámi. Je to tedy pravda? Jak vaše diskuse případně vypadala?

Ani nevím, když potom zadával texty českým autorům, jestli se mě ptal. Možná na názor, ale to jsem nebral tak, že bych něco určoval. Jako si teď povídáme my dva, tak jsem si povídal i s ním. Ale myslím si, že vliv na obsah toho časopisu jsem měl malý. To platí dodnes. Spíš jsem měl takový poradní hlas, kdy se mě Petr na něco zeptá a já mu řeknu svůj názor. Jestli se podle toho nějak zařídí, nebo nezařídí, to je prostě na něm.

5. Pozoroval jste z pozice korektora textů, že by se nějakým způsobem proměnilo zastoupení československých hráčů v textech ProHockeye? Byla jeho míra vůbec vyšší, nebo nižší?

A to jsme jenom u ProHockeye, nebo můžeme i ten xHOCKEY?

6. Bylo by lepší, pokud si vzpomenete na to, jak situace vypadala u ProHockeye. Ale v podstatě jde o zachycení nějakého trendu, takže pokud tyto dva časopisy nedokážete oddělit, nedá se nic dělat.

Mně třeba hodně vadilo, když se psalo o českých hráčích, tak je prakticky nikdo nekontaktoval. Vždycky se překládaly nějaké články ze zahraničních textů a v ProHockeyi nikdo nevzal telefon nebo nevyužil sociální sítě a těm klukům nezavolal. To se začalo dělat až v poslední době, třeba poslední dva, tři roky,²³⁷ kdy jsem Petrovi říkal: „Proč my jim nezkusíme zavolat? Proč neuděláme rozhovor? Proč my tam pořád jen překládáme Washington Post²³⁸ a tomu Kempnému²³⁹ nezavoláme?“ No a začal

²³⁷ Do tohoto období spadá i ProHockey z roku 2019.

²³⁸ Kompletní název je The Washington Post, jedná se o americký celospolečenský deník, který má ovšem vyčleněnou speciální sekci o hlavním městě Washingtonu D.C., kde byl založen.

²³⁹ Český obránce, který je od února 2018 hráčem týmu Washington Capitals (platí k 28. 4. 2021). V obsazích ProHockeye mezi lety 2003 až 2019 se ovšem neobjevuje, velký článek o něm vyšel až v čísle 6-7/2020.

jsem to dělat. Vlastně mám pocit, že to doteď dělám jenom já. Teď jsem četl nějaký článek o Sekerovi²⁴⁰ a bylo to bez Sekery. A já jsem naučený z práce, že dělat článek o někom bez někoho je prostě špatně.

7. Tato změna tedy proběhla pouze v rámci vašich textů?

Já nevím, jestli tam je ještě někdo, kdo by jim volal. Jan Velart také občas někoho osloví, ale spíše tady v České republice, ale ten kontakt Česká republika – zahraničí, přes moře, takhle si to tam píšu zatím jenom já. Ale taky je to o tom, že ten profil českého hráče v časopise je třeba jenom jeden a padne to vždycky na mě.

8. Takže co se výběru témat a zařazení česko-slovenských textů týče, neproběhla podle vás žádná změna od chvíle, kdy časopis skončil ve Švédsku?

To si myslím, že ne. A je to i tím, jak se vyvíjí trend počtu českých hráčů v NHL, kdy v roce 2000 jich tam bylo odhadem 80 a dnes 30. Takže asi nejde, aby se v každém čísle objevovaly dva, tři texty o českých hráčích. Už nepatří ani mezi největší hvězdy. Pastrňák²⁴¹ je jakoby první star, ale jinak se obávám, že tam nikoho takového nemáme.

9. Petr Novotný uvedl, že v roce 2019 přišla snaha o alespoň jeden exkluzivní článek o Čechovi nebo Slovákovi...

No, to jsem ho donutil.

10. Takže to bylo z vaší hlavy?

Já jsem mu pořád říkal, že jako čtenář takového časopisu o NHL, který je jediný u nás, tak když ho dostanu do ruky, chci si přečíst něco, co nikde jinde není. A ne něco, co jsem před měsícem zachytil na nějakých webech v Americe, nebo někdy i poskládaný článek z citací z českých novin. Říkal jsem „tohle ne, pojďme to teda změnit a těm klukům volat,“ ať někdo řekne „hele, přečetl jsem si o Kempném toto a psali to v časopise ProHockey.“ Takhle jsem se snažil, aby se něco změnilo.

11. Tudíž příčinou byla ta touha po exkluzivitě?

²⁴⁰ Andrej Sekera, slovenský hokejista působící v NHL.

²⁴¹ David Pastrňák, český hokejista působící v NHL, v roce 2020 nejlepší střelec soutěže.

Ano. A také dělat věci nadčasově, protože tam byla hrozně dlouhá doba, než se text napsal a než vyšel, dokonce snad tři týdny. Takže se ten rozhovor samozřejmě nemohl dělat na aktuální téma, protože když dal někdo gól a točilo by se to kolem toho gólu, po třech týdnech by to už bylo staré. Já se snažím ty kluky představit a opravdu z nich dostat něco, co jinde nebylo napsané. V xHOCKEY byl Vaněček, že měl jezdit bagrem, tak to jsem do té doby nikde nezachytil, až když mi to poté on říkal.²⁴²

12. A u zahraničních hráčů by proces, kdy by jim redaktoři z ProHockeye volali a psali o nich podobně exkluzivní články, nebyl možný?

Nevím, jestli by to nebylo možné, to je dobrá otázka. Akorát netuším, jestli to někdo zkusil. Podle mě spíš, a to říkám i Petrovi Novotnému, ne že bych ho tady teď pomlouval, má ten časopis o sobě malé mínění a řekne se „tohle by určitě nešlo.“ A pak to nikdo nezkusil. Já vím, že třeba když komentují zápasy NHL a o nějakém hráči jsem potřeboval něco zjistit, tak jsem mu napsal. A i ti zahraniční odpovídají. Když jsem třeba poprvé komentoval zápas, ve kterém hrál Jack Studnicka z Bostonu,²⁴³ tak jsem si říkal s tímhle jménem, jaké má vazby na Českou republiku a on měl tehdy číslo 68,²⁴⁴ tak jsem mu prostě napsal přes Instagram a on mi odpověděl. Takže jakoby jde to. Nevím akorát, jak se dá domluvit nějaký větší rozhovor, to by se muselo dělat asi přes nějaké PR pracovníky. Nejspíš to složitě je, ale na takhle položenou otázku říkám, že to spíš nikdo nezkusil.

13. Dalo by se souhlasit s tím, že jeden článek o Čechovi nebo Slovákovi jste v roce 2019 začali prosazovat v ProHockeyi také proto, že dostupnost zdrojů byla zkrátka větší?

Stoprocentně. Není tam jazyková bariéra. Většinou, když se v tomto prostředí člověk nějakou dobu pohybuje, tak na ty hráče má kontakty a jsou tam i osobní vazby, což u těch zahraničních hráčů prostě neplatí. Kdybychom chtěli dělat něco o Tayloru Hallovi,²⁴⁵ tak nevím, jak se k němu dostat. U některých to třeba jde. Takoví ti polocizinci, jakým je Dominik Kahun,²⁴⁶ tak tam by to šlo třeba

²⁴² Jedlička naráží na hlavní článek čísla 3/2021 časopisu xHOCKEY, o kterém se zmínil už Novotný.

²⁴³ Kanadský útočník z týmu Boston Bruins.

²⁴⁴ U hokejové veřejnosti neodmyslitelně spojené s Jaromírem Jágrem.

²⁴⁵ Kanadský útočník, který v roce 2018 získal Hart Trophy pro nejužitečnějšího hráče NHL.

²⁴⁶ Německý útočník, který se narodil v Česku (Planá).

prostřednictvím jeho agenta, který je Čech. Ale udělat rozhovor s Austonem Matthewsem²⁴⁷ pro časopis ProHockey bylo nereálné. O to se mnohdy marně snaží i novináři v Torontu a „jeden na jednoho“ taky často nedostanou. Takže by to asi neudělal pro česká média, to by se už opravdu muselo jít přes nějaké lidi v PR, kteří jsou v klubu. To je fakt těžké.

14. Vzešla vaše osobní iniciativa, kdy jste se snažil prosazovat exkluzivní články, také z pocitu, že ProHockey nevnímá vzrůstající konkurenci a neuvědomil si, že překládané články ze zahraničí by nestačily, jelikož podobně tvoří drtivá většina tuzemských médií zabývajících se NHL?

Máte pravdu, takhle to je, ale já jsem o tom nějak nepřemýšlel, aby se časopis výrazně odlišil. To už je na Petrovi Novotném. Já jsem prostě nebyl šéfredaktor toho časopisu, takže to si musí říct on. Ale když to řeknu upřímně, tak mě nebavilo psát texty, které byly z 80 % poskládaným materiálem ze zahraničí. Já si předplácím The Athletic²⁴⁸ a že bych prostě musel vzít články nějakých pěti autorů, podívat se do novin a nějak to splácet dohromady... mě to prostě nebavilo. Já jsem řekl „tak já mu radši zavolám,“ a Petr Novotný řekl „jo, to by si udělal?“ a já „jasně, já mu zavolám a ten článek pak bude daleko lepší.“ Já jsem to vlastně dělal kvůli sobě, mě to takhle bavilo a se spoustou hokejistů jsem si díky ProHockeyi a těm textům vytvořil fakt dobré vztahy a dneska, když někomu zavolám, tak mi do pěti minut odepíše. Takže jsem to dělal kvůli sobě.

15. Docházelo v ProHockeyi časem k většímu se přizpůsobování potřebám čtenáře?

Já dělám přes dvacet let v televizi, a i českého diváka primárně zajímají čeští hráči, a pak velké hvězdy. A až potom jakoby ten další sled, takže samozřejmě, když je tam nějaká česká stopa, tak si myslím, že pro čtenáře, potažmo diváka u nás je to nejzajímavější. Já bych to seřadil takto: na prvním místě česká stopa, na druhém místě hvězdní hráči no a pak je ten zbytek.

²⁴⁷ Americký útočník týmu Toronto Maple Leafs, který je obecně považován za jednu z předních hvězd NHL.

²⁴⁸ Patrně nejuznávanější zpravodajsko-publicistický web ve světě sportu, pokrývá zejména NHL, NBA, NFL, Premier League a několik dalších profesionálních a vysokoškolských soutěží. Funguje na principu internetového předplatného.

16. A tak to platilo vždycky, nebo třeba i tím, jak rostly nové projekty, které se začaly věnovat NHL, tak stále byla větší potřeba, aby čtenář našel, co chce číst?

Tak já myslím, že to bylo vždycky, protože to nás učili už na škole, že když to řeknu blbě, tak dva mrtví v autě na dálnici D1 jsou víc než bouračka autobusů v Číně, kde bude třeba 40 mrtvých. Že prostě to má dopad na toho českého konzumenta a je mu to prostě bližší. No ale také tím, jak se vyvíjejí sociální sítě a opravdu ti Češi komunikují a fanoušci jsou jim blíže, tak to přináší nějaký požadavek na to o nich více psát.

17. A co se týče aspektů referování o česko-slovenských hráčích, pociťoval jste nějakou změnu (například větší míru bulvarizace), nebo se o nich píše pořád stejně jako před 20 lety?

Myslím, že tam je příklon k nějakému tomu bulváru, protože dnes žijeme v době clickbaitů, a když se teda nebavíme jen o ProHockeyi a o Nově, tak když někde bude fotka Jágra, Plekance²⁴⁹ s jejich partnerkami, tak ti lidi na to kliknout a každý takový klik znamená příjem pro ty redakce, takže se obávám, a mně se to moc nelíbí, ale je to asi tak, že se to bulvarizuje. Když se podíváme na Pastrňáka, stačí, aby dal nějakou fotku na Instagram a už je to v Blesku a provází to takové ty polovičaté titulky, napůl lživé, napůl pravdivé, takže tam je příklon k tomuhle. Je to tedy doba, která mně se nelíbí, ale nic s tím neudělám.

18. A ProHockey více méně na té vlně participoval?

Ne, ne. Myslím, že ProHockey pořád držel svojí linii a že tam žádná bulvarizace nebyla, naštěstí. Kdyby se objevila intimní fotka jakéhokoliv hráče, tak to v ProHockeyi nebude, tedy aspoň doufám. Já bych proti tomu hodně protestoval. A fakt si myslím, že ProHockey nebyl nijak bulvární. Když vznikl xHOCKEY, umístili jsme na začátek rubriku z fotek z Instagramu,²⁵⁰ ale podle mě nejsou bulvární, jsou zajímavé. Sice ze soukromí těch hráčů, ale není tam žádný bulvár, žádná vystrčená prsa,

²⁴⁹ Čeští hokejisté, kteří v minulosti hráli v NHL, momentálně hráči prvoligového Kladna (platí k 28. 4. 2021).

²⁵⁰ Tato rubrika se jednorázově objevila v Průvodci sezonou 2019/20, tedy v čísle 9-10/2019. Pravidelně ovšem začala vycházet skutečně až v xHOCKEY.

žádné věci, které by se snažily hráče nachytat. To tam opravdu není a nelíbilo by se mi to.

19. Jakým způsobem se podle vás na podobě časopisu podepsal fakt, že v celkovém součtu při srovnání let 2003 a 2019 zmizelo z NHL přes 60 % Čechů a Slováků? Zohledňovala se tato statistika i v zastoupení hráčů těchto dvou národností v textech?

No to byste mi musel říct, jak to vypadalo v roce 2003, protože já to nevím. Zajímala by mě nějaká čísla. Ale od té doby, co jsem nastoupil, tak se snažím, aby tam v každém čísle byl minimálně nějaký český hráč. Teď v xHOCKEY ve dvou číslech za sebou nebyli a já jsem to Petrovi Novotnému vyčítal s tím, že tady jsou čeští fanoušci, kteří si podle mě chtějí v každém čísle přečíst o jednom českém hráči. A dokud jich tam je 30, tak to pokryje dva roky. Pak budou třeba přicházet další. Takže já jsem jenom pro to, aby tam aspoň jeden ten text byl. Samozřejmě to množství není nafukovací a kdybychom měli v každém čísle psát o třech hráčích, tak brzy dojdou. Ale mít v každém čísle povinně aspoň jednoho českého hráče, tak to je můj požadavek, ovšem záleží, zda se mu vyhoví.

20. Petr Novotný si myslí, že Češi a Slováci kolem roku 2003 byli vnímáni jako větší celebrity než v roce 2019 a že si jich fanoušci více cenili. Tím pádem měli redaktoři snahu i do textů o zahraničních hráčích tlačit odstavce nebo informační boxy o česko-slovenských hokejistech, kteří s nimi měli něco společného. Platila podobná tendence i v dobách vašeho působení v ProHockeyi?

Já nevím, jak to bylo v prvních letech, kdy ProHockey vycházel, ale z toho, jak jsem ty texty četl, tak jsem měl pocit, že ti Švédové a Finové něco napsali a tady se to jenom překládalo.²⁵¹ Já jsem říkal i Petrovi Novotnému, že je to text pro švédského fanouška, tak ať tam dáme aspoň poznámku k českému hráči. Já jsem se snažil, aby to mělo blíž k českému čtenáři. Protože tam byl text,

²⁵¹ Tato výpověď vůbec nekorresponduje s odpovědí Petra Novotného, který uvedl, že česká verze měla absolutní autonomii a mohla obsah podle své vůle upravovat. Může to být ale dáno také tím, že Roman Jedlička o této možnosti jednoduše nevěděl, na rozdíl od šéfredaktora Novotného. Zároveň Jedlička chybně uvádí, že texty psali i Finové, jelikož jak vyplynulo z rozhovoru s Novotným, finská verze byla stoprocentním překladem verze švédské.

ve kterém byli stále citovaní jenom švédští novináři a uváděny příklady hráčů ze Švédska, tak jsem chtěl, a to ani nevím, zda se do těch autorských textů vůbec mohlo zasahovat, dodávat nějaký český přesah. Ale to jsem bral z pohledu, jak to zajímalo mě jako čtenáře a jako fanouška. Jestli jsem v České republice, tak jsem nechtěl číst texty o švédských hráčích a novinářích psaných švédskými lidmi, protože oni logicky psali o Švédsku. Tady ty naše texty, které jsme psali o českých hráčích, tak nevím, jestli je mohli překládat a zda mohly vycházet ve Švédsku.

21. Co vyznění článků o Češích a Slovácích? Bylo vždy více méně pozitivní, nebo jste zařazovali i jejich kariérní propady a nezdary?

To je složité. Když to vezmu z pozice autora, tak se snažím, aby ty texty vyzněly pozitivně. Ale nepíšeme nic kontroverzního. Když se někomu daří, tak se mu daří a my to napíšeme, když ne, tak to taky napíšeme. Takže podle mě píšeme o obojím a když se někomu nedaří, nebojím se ho na to zeptat. On mi k tomu něco řekne a já to tam napíšu. Ale co se vyznění toho textu týče, tak se snažím, aby bylo pozitivní. Ovšem ne že budu vyzdvihovat jenom dobré a kladné stránky té jeho kariéry a potlačovat negativní. Rozhodně to není zamlčování špatných věcí a vyzdvihování dobrých. Když Pastrňák hraje špatně dozadu²⁵², tak myslím, že to v tom textu má být napsané. A pokud se s ním spojíme, můžeme se zeptat a on řekne, jestli to tak je, nebo není. Případně se dá najít jakákoliv citace Cassidyho,²⁵³ který prostě řekne, že je to famózní střelec, ale že pořád ve vlastním pásmu to s ním není úplně ideální a všechno za něj musí odpracovat Bergeron a Marchand,²⁵⁴ tak se to prostě napíše a nevidím důvod, proč to nenapsat. Ale aby celkové vyznění textu nebylo takové, že Pastrňák je guma, která neumí bránit, ale aby to bylo pozitivní. Jestli mi rozumíte, jak to myslím – nepotlačovat něco, co se někomu nepovedlo, to tam klidně napíšeme, ale rozhodně to nemá být tak, jakože celý text by někoho pošpinil a vyzněl negativně. To si nemyslím, že by bylo úplně dobré.

²⁵² Tedy v defenzivní fázi hry.

²⁵³ Trenér Boston Bruins, za které Pastrňák hraje (platí k 28. 4. 2021).

²⁵⁴ Spoluhráči Davida Pastrňáka z jedné útočné formace (platí k 28. 4. 2021).

22. A ve smyslu výběru témat? Zkrátka jestli by redakce vůbec byla schopná v roce 2021 publikovat článek o Dominiku Simonovi²⁵⁵, který prožil velmi špatnou sezonu, anebo si vždycky vybere momentálně úspěšného hráče, jakým je dříve zmíněný Vítek Vaněček?

Vzhledem k tomu, že Vaněček v NHL září a je o něj zájem a o Dominiku Simonovi se vůbec nemluví a dneska o něm nikdo neví, je na pokraji farmy a má pár zápasů v NHL, tak mi přijde logické napsat o Vaněčkovi, ne o Simonovi. Ale není to o tom, že bychom o něm nechtěli psát. Kdyby bylo v NHL šest českých hráčů a jedním z nich byl Simon, tak si myslím, že by se mu zavolalo a udělal se o něm článek, třeba o tom, jestli se trápí tou situací. Ale vzhledem k tomu, že tam je 30 hráčů, z nichž prostě 20 hraje víc než Dominik Simon, tak mi přijde logické zavolat těm, kteří hrají. Čtenář si raději přečte o někom, komu se daří. Kdyby Vítek Vaněček nevletěl v NHL tím stylem, kdy vyhrál spoustu zápasů, ale dostával by gól za gólem... možná bychom mu taky zavolali, ale bylo by to smutnější, takhle se to píše samozřejmě lépe, když se někomu daří. Ale to je obecné. Když se komentuje zápas českého týmu a jemu se daří, je to mnohem snazší než komentovat zápas českého týmu, kterému se nedaří. Tak to prostě je.

23. Byl jste někdy součástí toho, že byste musel přepisovat text ze Švédska o českém nebo slovenském hráči, který neměl vyznění, jaký by odpovídal představám české redakce? Petr Novotný totiž přiznal, že v tomto smyslu k úpravám některých švédských textů docházelo. Řešil to tedy i s vámi?

Já vám řeknu, jak to přesně probíhalo. Oni napsali ve Švédsku nějaký text, nejspíš švédsky nebo anglicky, poslali ho Petrovi Novotnému, který ani nevím, jestli si ho nechal přeložit, nebo jestli do něj ještě nějak zasahoval, ale mě poslal text v češtině a já jsem zkontroloval, jestli tam nejsou chyby. A tak to dělám se všemi texty i dnes. Když mi pošlete text, tak já nehodnotím, že tam něco chybí nebo je tam něco navíc. To nechávám na autorovi, protože každý autor má výsostní právo na to, co tam napíše, ale pokud je tam faktická chyba, tak to Petrovi napíšu. Nebo když tam něco chybí, třeba nějaké ocenění, tak napíšu „on ještě má tuto trofej.“

²⁵⁵ Český útočník hrající v týmu Calgary Flames.

Ale autorsky do těch textů nezasahuji. Hledám pouze chyby nebo připíšu nějakou poznámku, zda by bylo dobré ještě na daném místě něco zmínit. Já vám klidně můžu poslat texty, které Petrovi vrátím zpátky, a to je prostě jen dokument ve Wordu, kde se nachází faktické poznámky „tady chybí toto, to je dobře, to špatně.“ Takže já vlastně ani nevím, jak Petr pracoval s těmi švédskými texty. Mně jen poslal českou verzi a já jsem mu napsal, jestli tam je chyba, nebo ne. Mohl jsem mu tam napsat poznámku, pokud jsem cítil, že je škoda, když tam není paralela k nějakému českému hráči. Ale rozhodně jsem neupravoval nic, kdy by bylo něco negativního o českých hráčích. Ke mně se sbíhá tolik textů, spousta autorů má své názory a jsou tam nějaké TOP 10, se kterými kolikrát vůbec nesouhlasím, ale to není moje věc. Petrovi napíšu jen ty faktické chyby, případně že si za tou TOP 10 autor musí stát. Já bych to třeba napsal jinak, ale ani mu nepíšu svá jména, protože od toho tam nejsem. Já jsem opravdu jen korektor.

24. Když jste psal pro ProHockey svůj autorský článek, který se primárně týkal zahraničního hráče, byla nad vámi autorita, která žádala, abyste srovnával s česko-slovenskými výkony, případně dělal jste to pouze z vlastní iniciativy?

Co jsem byl v ProHockeyi, tak mi nikdo nikdy neříkal, co a jak mám napsat. Zkrátka jsem dostal téma, které jsem zpracoval. Já tedy doufám, že to máte taky tak, že vám nikdo neříká „musíš napsat tohle.“ Prostě se zadá téma a to napíšete. Když jsem psal o zahraničním hráči, tak se mi nikdy nestalo, že by mi následně někdo řekl, že jsem tam ještě měl zmínit tohoto českého hokejistu.

25. A ta vlastní iniciativa?

No určitě jsem se tam to srovnání nesnažil naroubovat za každou cenu. Když se to hodilo, samozřejmě jsem to napsal, ale jestli je tam skrytá otázka, zda jsem měl potřebu za každou cenu tam dostat českého hráče, i když se píše o Patricku Kaneovi,²⁵⁶ tak ne. Pokud se to nehodilo, nikdo mě nenutil, abych tam dával nějaké české paralely. Klidně jsem mohl napsat text o Patricku Kaneovi a nemusela tam být žádná zmínka o českém hráči.

²⁵⁶ Americký útočník hrající v týmu Chicago Blackhawks.

26. Pokud byste vedle sebe postavil dva typologicky totožné hráče, vyberete si Čecha či Slováka raději než zahraničního hokejistu, nebo se budete pít po detailech jejich příběhů?

Tak dejte nějaký příklad...

27. Třeba Tomáš Nosek a proti němu zahraniční hráč ze čtvrté formace, například Dominik Kahun²⁵⁷ nebo Noskův spoluhráč z jednoho útoku Vegas Golden Knights William Carrier.

Kdyby to bylo mezi Noskem a Kahunem, tak tam bych vybíral podle příběhů. A kdyby to bylo mezi Noskem a Carrierem, tak bych napsal radši Noska. I vzhledem k tomu, že člověk má šanci mu zavolat, položit mu nějaké otázky a samozřejmě, že když je ten text doplněný přímou řečí, tak je daleko lepší, než napsat o Carrierovi a hledat někde nějaké jeho citace v novinách ve Vegas. V tomhle to je daleko jednodušší a také, myslím, lepší u Noska. A taky by Nosek zajímal daleko více lidí než zrovna Carrier, když se bavíme o tady těch dvou hráčích. Takže v první řadě bych rozhodoval na základě nějaké dostupnosti toho hráče a také podle čtenářského zájmu.

28. Jakým způsobem se podle vás změnilo vnímání společnosti vůči česko-slovenským hráčům?

Vůbec ta společnost se posunula. Vždycky jsme měli deset milionů trenérů, to platí. Ale dnes máme daleko víc klávesnicových hrdinů a je tam méně úcty k těm hráčům. Všechno to jsou borci, kteří hrají v NHL, což je nejlepší soutěž světa, a teď si tady kdejaký nýmand u klávesnice dovolí napsat, že hraje blbě. To se mi nelíbí, ale nevím, jestli to souvisí s tou otázkou, kterou jste mi položil. Na naše texty to každopádně vliv nemělo.

29. Kdo představoval pro ProHockey konkurenci, například s rozvojem internetových projektů?

²⁵⁷ Záměrně byl použit příklad, který ve své odpovědi na tutéž otázku formuloval Petr Novotný.

Já v tom teda nejsem moc zblhlý, ale nevím o tom, že by tady jiný tištěný časopis o NHL existoval. Myslím, že tady nic takového není a pokud by bylo, tak bych byl šokovaný, že to nikdo neřeší na redakčních poradách a nesrovnává. Pokud by byla přímá konkurence na tištěném trhu, tak očekávám, že šéfredaktor řekne „hele, tady toto měli lepší, musíme se zlepšit“ a to jsem od Petra Novotného nikdy nezachytil. Takže žiju v tom, že tady nic takového není a ani mě fakt nic nenapadá, že by tady byl jiný časopis. No a co se týká onlinu, tak já abych se přiznal, tak moc nečtu české servery o zahraničním sportu. Já si radši přečtu o NHL od těch autorů, kteří to napíší než od těch českých, kteří to překládají. Mám to tak z první ruky, bez chyb, bez špatných překladů. Ale dneska je to hrozně jednoduché. Tam se dohraje zápas a za 20 minut už jsou v Česku na všech serverech texty, přímé řeči, videa, takže na tom internetu je asi konkurence obrovská. Ale na tom tištěném trhu, jak říkám, nevím, že by byl jiný časopis o NHL.

30. Online konkurence neovlivnila podobu ProHockeye, nemusel s ní začít bojovat?

Nemyslím si. Hlavně z toho důvodu, že v onlinu je všechno právě teď a právě tady, každý den, 24 hodin sedm dní v týdnu. Kdežto časopis vychází jednou měsíčně, nepředstavuje nic, co by muselo být vysoce aktuální. Proto se i těžko vybírají témata, protože si je musíte vymýšlet třeba šest týdnů předtím, než vyjde. Takže tam to není na základě nějaké vysoké aktuálnosti. Proto si myslím, že ten online nekonkuruje ProHockeyi jako tištěnému časopisu. To z podstaty věci vůbec nejde. Mezi sebou se tluče spousta webů, které jedou online, ale těžko to bude konkurovat tomuto časopisu. Může mu to ale ublížit právě v tom, kdyby tam nebyly původní texty a všechny byly překládané, tak si člověk řekne, že to četl před třemi týdny na támhletom webu, což samozřejmě není dobré. Ale přímá konkurence to není.

31. Nicméně to, co jste před chvílí zmínil, je docela zajímavé. Netlačila internetová média ProHockey k tomu, aby se čím dál tím více snažil o autorské texty a tím pádem ve větší míře kontaktoval česko-slovenské hráče? Vaše zkušenost v ProHockeyi sice není tak dlouhá, ale jaký máte v této věci názor?

V podstatě přesně říkáte to, co já říkám Petrovi Novotnému. Já jsem mu vždycky říkal, že v časopise nechci číst to, co jsem už četl někde jinde a co je pouze přeložené

do češtiny. Nabádal jsem ho, ať děláme původní věci, zkrátka jiné, než vycházejí na těch webech.

Jan Velart, redaktor časopisu ProHockey

1. Jaké jsou vaše zkušenosti v oblasti sportovní žurnalistiky?

Sportovní žurnalistice se věnuji 25 let. Začínal jsem v 16 letech jako dopisovatel do Deníku Sport,²⁵⁸ kde byla čtvrtěční příloha o NHL. Tam jsem měl vždy jednou týdně nějaký článek. To byla první zkušenost. Pak jsem se docela rychle dostal ke komentování a bylo to zase o NHL na Galaxii Sport,²⁵⁹ v 19 letech, vlastně úplně nečekaně, kdy jsem se jim nabídl jako v uvozovkách expert právě s tou zkušeností, kterou jsem měl vlastně pouze z toho Deníku Sport. Oni v tu dobu vlastně začínali v podstatě na zelené louce, měli tam komentátory, kteří o NHL prakticky nic nevěděli a bylo to i znát na těch prvních přenosech. Tak jsem se jim nabídl, jestli nechtějí pomoci s tou odbornou stránkou. A překvapivě mi prostě řekli, ať přijedu a hned první den, co jsem volal, tak jsem šel komentovat zápas Washington – Buffalo. Vzpomínám si, že to skončilo 1:0, Richard Zedník za Washington dával ten jediný gól Dominiku Haškovi. No a takhle jsem nastartoval tu svou, hlavně televizní kariéru, takže od té doby jsem vlastně pořád v televizi. Prošel jsem tou Galaxií, pět let jsem působil v České televizi, dlouhých deset let jsem působil na Nově a teď před rokem jsem začal na O2 TV Sport jako hokejový komentátor. K tomu píšu. Vydal jsem a jsem spoluautorem mnoha publikací o NHL, například knížka s názvem Hvězdy NHL a daným letopočtem, a potom jsem spolupracovníkem ProHockey.²⁶⁰

2. V kterém roce jste se do něj dostal?

Na to si nevzpomenu, ale bylo to někdy kolem roku 2007, 2008 s tím, že to byla spíše nárazová spolupráce. Intenzivněji s Petrem Novotným spolupracuji zhruba poslední čtyři sezony.

²⁵⁸ Jediný český deník zaměřující se ryze na oblast sportu.

²⁵⁹ Dnes již neexistující sportovní kanál, fungoval mezi lety 2002-2008.

²⁶⁰ Tuto pozici si Velart udržuje i v xHOCKEY.

3. Proměnila se v ProHockeyi nějakým způsobem vaše funkce nebo pravomoci?

Žádným. Já stále vystupuji jako řadový redaktor, s tím že teď, kdy funguje xHOCKEY, tak v takové užší skupině – já, Roman Jedlička a Matěj Hejda – s Petrem Novotným víc konzultujeme. Tím, že má časopis pod sebou, tak se zefektivnila redakční práce, to znamená, že máme telefonické porady, dvakrát do měsíce řešíme příští číslo. Co se týká funkce, jsem pořád řadový redaktor, co se týká nějaké zodpovědnosti nebo i zásahu do podoby toho čísla, tak patřím do toho užšího okruhu redakčního, kde se probírá, jak to číslo bude vypadat.

4. To se ale změnilo až s novým časopisem. V ProHockeyi jste se tedy na výběru obsahu nepodílel?

A tak já myslím, že nějakým způsobem ano. Hlavně já a Roman Jedlička jsme s Petrem Novotným komunikovali vždycky nejvíce, ona ta jeho práce šéfredaktora je přece jen méně žurnalistika a více manažerská pozice. To je důležité říct, protože on musí komunikovat s nakladatelem, s tiskárnou a ten přehled o samotném hokejovém dění ani nemá. V tom jako pomocníci přicházíme my, kteří s tím hokejem nebo tou sezonou mají větší zkušenosti, takže v tomhle je ten poradní hlas pro něj velice důležitý. Třeba můžu dát příklad: když jsme vydávali jedno z těch posledních čísel ProHockey, tak to bylo draftové číslo.²⁶¹ Řekl bych, že v těch mladých hráčích se hodně vyznám a v podstatě jsme to dali dohromady tak, že prostě moje návrhy byly přijaty v podstatě všechny. Tedy jaké jména by tam měla být a jak by to číslo mělo vypadat. Takže jsem byl taková Petrova pravá ruka. A to byla ta změna, která v poslední době nastala.

5. Pozoroval jste z pozice redaktora a poradce Petra Novotného, že by se nějakým způsobem proměnilo zastoupení československých hráčů v textech ProHockeye? Byla jeho míra vůbec vyšší, nebo nižší?

No já myslím, že se to nějak výrazně nezměnilo. Že byl určitý úzus mít tam pokaždé českého hráče. Ale trochu si mě tou otázkou zaskočil. Přemýšlím, jestli tam opravdu byl nějaký vývoj. Přejde mi, že ne, že ten důraz na české a slovenské hráče je pořád

²⁶¹ Číslo zaměřené na vstupní draft mladých hráčů do NHL. Vychází prakticky každým rokem, byť s jinou strukturou, Velart nicméně hovoří o posledním vydání o draftu 2020.

stejný, ale nepřehání se to. Zajímavé je z hlediska slovenských hráčů, kterých v NHL výrazně ubylo (českých samozřejmě taky, ale u těch slovenských hráčů je ten pokles zastoupení daleko výraznější), že prodej toho časopisu na Slovensku je vzhledem k počtu obyvatel docela srovnatelný. Takže i proto v posledním čísle xHOCKEY byl Andrej Sekera, byť v NHL hraje už okrajovou roli, byl hodně zraněný v poslední době, není to žádná velká osobnost na úrovni celé NHL, ale ve slovenském hokeji ano, takže proto mu byla věnována čtyřstrana. Takže řekl bych, že je tam hlavně u těch slovenských hráčů znát, že ten důraz tam stále je a jsme rádi za každého Slováka, který se nějakým způsobem do NHL prosadí, protože hned dostane prostor nebo plakát.²⁶² To je další věc, že v rámci plakátů se snažíme mít, když už ne každé číslo, tak aspoň každé druhé číslo, Čecha nebo Slováka. Jakmile se objeví nějaké zajímavé české jméno, tak mu samozřejmě dáváme prostor. Je tam i určitá práce s rozložením jednotlivých týmů, protože v tom je velice důležité dbát na to, aby se pořad nepsalo jen o Rangers, o Edmontonu, ale aby tam byla určitá pestrost. To ti čtenáři hodně vyžadují. S tím už jsme se párkrát setkali skrz nějakou komunikaci přes sociální sítě. Takže i tohle je hledisko, ale asi v tomhle by daleko lépe odpovídal Petr než já. Už si říkal, že si s ním mluvil, takže nevím, jestli se to shoduje s tím, co říkal i on.

6. Ještě dodával, že v roce 2019 se ProHockey snažil o jeden exkluzivní článek o Čechovi nebo Slovákovi, což do té doby neplatilo. Souhlasíte s tím tedy?

Řekl bych, že ano. Tak ta exkluzivita u Čechů je taková, že oni jsou přístupní a je možné s nimi mluvit, sehnat si na ně číslo a udělat opravdu exkluzivní článek. Viz třeba předposlední číslo xHOCKEY a Vítek Vaněček, nebo v posledním čísle Roman Jedlička dělal článek o hráčích, kteří byli vyměněni na přestupní uzávěrce a bylo to hodně postavené na rozhovoru s Rostislavem Kleslou.²⁶³ Já jsem třeba do předminulého čísla dělal článek o mladých obráncích a dost intenzivně jsem to probíral s Filipem Králem.²⁶⁴ Takže ano, to je samozřejmě žádoucí,

²⁶² V každém čísle ProHockeye se objevoval oboustranný plakát, na kterém byli nejčastěji dva redakcí vybraní hokejisté, pouze v číslech, která následovala vítězství určitého týmu v play off, byly také plakáty s fotkou vítězů NHL.

²⁶³ Bývalý český obránce, který působil v NHL.

²⁶⁴ Český obránce patřící týmu Toronto Maple Leafs, v NHL ale k 28. 4. 2021 nenastoupil.

nechceme přepisovat články nebo texty, které jsme si našli v zámoří. Pochopitelně u cizinců to ani jinak nejde, člověk musí čerpat ze zdrojů, které mu prostě nabídnou jiná média, ale když jde o ty Čechy a třeba i o ty Slováky, tak se opravdu snažíme o telefonát, nějakou komunikaci s těmi hráči a je to samozřejmě dobře i pro nás jako pro novináře, že jsme s nimi v přímém kontaktu. Můžeme nějakým způsobem mezi hokejisty propagovat tu značku. Takže ano, ten důraz na exkluzivitu u českých hráčů je veliký.

7. A vyplývá tato snaha i z toho, že se chcete odlišit od online konkurence? V tištěném prostředí ProHockey přímou konkurenci nemá, ovšem české weby hodně čerpají právě ze zahraničí.

Jak říkáš, ta přímá konkurence tady vlastně není. Pro nás jsou, co se týká NHL, konkurencí veškerá denní média, ať už tištěná nebo internetová. NHL²⁶⁵ má českou mutaci, která také každý den vydává články se zaměřením na české hráče. Tomu nemůžeme konkurovat v rámci aktuálnosti, to znamená, že děláme spíše publicistiku, hodnotící, nadhledové a shrnující články, nebo takové investigativní články, i když to je možná moc silné slovo. Ale ano, věnujeme tomu článku poté čtyři až šest stran, to znamená, že ten příběh je rozsáhlejší, magazínový. A opravdu žádný takový hokejový časopis, ale asi ani sportovní časopis, tady není. Jediné, co se tomu aspoň blíží, je příloha magazínu Sport, kde je samozřejmě prostor pro větší, rozsáhlejší články. A pak samozřejmě pokud se v normálních magazínech nebo týdenících typu Reflex, Týden, Reportér nebo Téma, zkrátka tyto časopisy, které vychází, tak tam se samozřejmě taky může objevit rozhovor nebo nějaký velký portrét hokejisty. Ale to taky nemůžeme brát úplně jako konkurenci. Berme to tak, že ten xHOCKEY je na trhu v tomto segmentu jako jediný, zaplať pánbůh za to, ale samozřejmě se snažíme o kvalitu. Ovšem ne proto, že bychom se chtěli vůči někomu vymezit, ale protože o ni sami stojíme.

8. Docházelo v ProHockeyi časem k většímu se přizpůsobování potřebám čtenáře?

²⁶⁵ Velart má na mysli oficiální web soutěže NHL.com.

Na to asi neumím kvalifikovaně odpovědět, protože já v tom přímém kontaktu s čtenáři nejsem, že bych třeba spravoval sociální sítě. Petr Novotný nám občas napíše pochvalný článek, nebo nám přepočne zprávy od čtenářů, kteří se jednou za měsíc ozvou. To je samozřejmě milé. Ale co jsem tak pochytil z redakčních porad, tak je tam opravdu velký důraz na tu diverzitu, abychom dávali prostor všem týmům. Jsou samozřejmě týmy, které jsou o něco populárnější, Boston kvůli Pastrňákovi, San Jose je populární kvůli Tomáši Hertlovi... ale ta fanouškovská základna je prostě rozdrobená mezi všech těch 31 týmů. A my se té poptávce po všech těch týmech snažíme jít naproti. Co se týká českých a slovenských hráčů, tak tam si myslím, že to je dané tím, že žijeme ve střední Evropě. Ale hledání článků a témat vychází vstříc té rozdrobenosti. A nemyslím si, že se to nějak vyvíjí v poslední době, že to je věc, na kterou Petr přišel dávno a snaží se ten trend držet. Toto se nemění.

9. A co se týče aspektů referování o česko-slovenských hráčích, pociťoval jste nějakou změnu (například větší míru bulvarizace), nebo se o nich píše pořád stejně jako před 20 lety?

Nemyslím si, že by tam byla větší míra bulvarizace. Teď budu mluvit zase sám za sebe, kdy se novinářská forma změnila u mě, kdy bych řekl, že jsem ten svůj novinářský nebo literární jazyk hodně tak jakoby prokrátil, snažím se dávat odkazy na popkulturu, zkrátka nějaká srovnání, aby to nebylo suché a aby ten text byl nějak zábavný. V tom třeba já osobně vidím posun, ale rozhodně ne v nějaké podbízivosti a bulvarizaci. Určitým způsobem xHOCKEY reaguje třeba na vzestup sociálních sítí a máme tam stránku, která je složená pouze z instagramových postů. Jestli jsem si dobře všiml, tak v každém čísle se objevila sexy přítelkyně nebo manželka nějakého hokejisty, tak to bychom mohli možná nazvat lehkou bulvarizací. Dáváme tam i fotky, když se někomu narodí dítě, tak je tam hokejista s kočárkem. Ale to je jakoby pohled do toho osobního života. Řekl bych, že celkově se ta seriózní žurnalistika, ke které ten xHOCKEY pořád řadím, v tomhle posouvá. Je to asi i v pořádku a ty sociální sítě opravdu otevřely hodně moc prostoru pro fanoušky a oni si to i žádají, tento pohled do soukromí. A když prostě ti hráči to sami nabízejí, tak proč to v nějaké decentní formě neotisknout. Takže možná nějaká lehká bulvarizace žurnalistiky se objevuje a xHOCKEY na této vlně jede také, ale pořád si myslím, že je to v rámci

slušných mravů a existuje nějaká hranice mezi bulvarizací tohoto typu a tím, co čtenářům nabízí ty opravdu bulvární deníky, které se nějakým dvojsmyslným titulkem snaží navnadit. Třeba tam je úmyslně napsaný nějaký sexuální kontext. Tak tomu se samozřejmě vyhýbáme, tam velké dělítko je. Lehká bulvarizace vychází z toho, že celá ta žurnalistika je takto posunutá.

10. Jakým způsobem se podle vás na podobě časopisu podepsal fakt, že v celkovém součtu při srovnání let 2003 a 2019 zmizelo z NHL přes 60 % Čechů a Slováků? Zohledňovala se tato statistika i v zastoupení hráčů těchto dvou národností v textech?

Já se přiznám, že toto si už asi nedokážu vybavit v těch začátcích, kdy jsem s ProHockeyem začal spolupracovat já, kolik tam bylo vypsanych Čechů a Slováků oproti tomu, jak to je teď. Tak samozřejmě ten celkový počet našich hráčů v NHL se musí nějak projevit. Na druhou stranu nás pořád vnímám jako hokejovou velmoc, která má minimálně tu jednu elitní superhvězdu v Davidu Pastrňákovi a pak má celou řadu takových těch béčkových hráčů. Ne superhvězd, ale hodně dobrých hráčů. Samozřejmě jsme pořád za dalšími národy v závěsu, což je vidět nejen v NHL, ale i na mezinárodní scéně. Ale pořád si myslím, že na to, jak ubývá počet registrovaných hráčů u nás a zájem mladých lidí o sport, tak pořád těch hráčů v NHL máme dost. A zaplať pánbůh za toho Pastrňáka, plus další mladé hráče typu Jakub Vrána²⁶⁶ nebo Tomáš Hertl, kteří jsou v nějaké té kategorii B, ne úplných hvězd, ale stále zajímavých hráčů. Takže asi tak, já ten posun úplně nedokážu nějak popsat, protože si ty začátky úplně nepamatuji. Posledních pět let se tam ti Češi nadále objevují a dokud nějací budou, tak samozřejmě o nich psát budeme.

11. Co vyznění článků o Češích a Slovácích? Bylo vždy více méně pozitivní, nebo jste zařazovali i jejich kariérní propady a nezdary?

Já sám jsem o Češích nepsal už ani nevím jak dlouho. Ale články mých kolegů samozřejmě čtu a převažují ty pozitivní. Je logické, že píšete o někom, jehož hvězda

²⁶⁶ Český útočník patří týmu Detroit Red Wings (platí k 28. 4. 2021).

stoupá, nebo jehož hvězda je na vrcholu, tak takový hráč si zaslouží publicitu. A negativní články... určitě jsme objektivní médium, takže pokud byl nějaký souhrnný článek nebo rubrika Team News, kde je malý prostor, ale pro hodně hráčů, tak se tam objektivně píšou i ta fakta, kdy se někomu nedaří, upadá nebo byl zraněný, tedy věci s nějakým negativním citovým zabarvením. Ale že by na tom byl postavený velký článek, tak to si myslím, že ne, že se to u nás neobjevilo.

12. V čem je ta příčina? Je to dáno tím, že čtenář nechce číst negativní zprávy o česko-slovenských hráčích?

Vlastně ano. Je to asi tak. Nemůžu říct, že by si to explicitně čtenáři vyžádali, že by psali „pište nám pozitivní zprávy o tom, jak se daří,“ ale to nějak tak vychází z logiky věci. Je to pořád časopis, který je založený na zájmu čtenářů. A čtenář si samozřejmě spíše přečte zprávu o hokejistovi typu Pastrňák, kterému se daří, jeho příběh... nebo ještě lépe o hokejistovi, jehož hvězda vychází, ten Vítek Vaněček je krásný příklad, a to proto, že ten časopis přinese něco nového, je to nová, neokoukaná tvář, o které se navíc hodně mluví. Ten Vaněček byl nějakou dobu jednička ve velmi ambiciózním týmu, a to se nabízelo, aby šel na titulní stránku, aby mu byl věnován pilotní prostor, tedy těch šest stránek, kterých tam máme vyhrazených na začátku. A také je to proto, že předpokládáme, že o takového hráče je zájem, že v tom mediálním šumu ho čtenáři zachytili a tady si přečtou celistvou, konzistentní, velkou zprávu, která jim toho hráče představí ještě lépe.

13. Když jste psal pro ProHockey svůj autorský článek, který se primárně týkal zahraničního hráče, pokoušel jste se primárně využívat srovnání s česko-slovenskými hokejisty?

Ne, primárně ne, jen pokud to bylo relevantní. Teď si nevzpomenu nějaký konkrétní příklad, aby si na tom lépe pochopil, ale rozhodně ne tendenčně. Abychom nepoužívali srovnání jako „kolik bylo draftovaných Čechů, kolik bylo draftovaných Švédů?“ nebo „kolik českých hráčů nasbíralo 50 bodů, kolik švédských?“ K tomu já jsem se nikdy neuchyloval a jestli nějaké srovnání s českým nebo slovenským hráčem tak jenom v situaci kdy to pomůže tomu článku, v rámci dokreslení něčeho zajímavého.

14. Přepokládám, že když jste to sám nedělal, tak to od vás ani nikdo nechtěl.

Ne. V žádném případě. Sice existuje kodex toho časopisu, ale ten je hodně podobný novinářskému kodexu, který máme všichni zažitý. Tím chci říct, že nikdy jsme toto nemuseli řešit, jestli je něco napsané správně nebo špatně. Všichni, co s tím časopisem spolupracují, nebo minimálně ti starší a zkušenější redaktoři, tak právě díky těm svým zkušenostem ví, jak psát, že není správné se podbízet, že není žádoucí ani ta bulvarizace, prostě to, co už jsme spolu probrali. Takže ne, žádný požadavek redakce v tomto směru není.

15. Pokud byste vedle sebe postavil dva typologicky totožné hráče, vyberete si Čecha či Slováka raději než zahraničního hokejistu, nebo se budete pídit po detailech jejich příběhů?

Pro mě je rozhodující faktor ten příběh, ale z hlediska nějaké redakční strategie Petr přemýšlel jinak. Když bude mít na miskách vah českého hráče a srovnatelného Američana, tak asi spíše bude tíhnout k českému hráči. Ale je tam více faktorů: zda jsme o něm psali, zda ten příběh toho Američana není nějakým způsobem zajímavý. Zase mě teď z hlavy nenapadne nějaký příklad, že bychom něco takového v poslední době řešili, ale jen chci říct, že to je záležitost více faktorů. Když všechny ty proměnlivé faktory budou stejné a půjde jen o to rozhodnout se stran těch národností, tak zvítězí ten Čech. Ale pokud do toho vstoupí faktor, kdy se naposledy ten tým v časopise objevil, kdy mu byl věnován prostor, a třeba také poutavost příběhu, tak tyto faktory to zase mohou výrazně vychýlit ve prospěch toho Američana.

16. A hraje roli i ten faktor, že k česko-slovenskému hráči máte z hlediska zdrojů blíže, než k tomu zahraničnímu?

To zas tak rozhodující faktor není. Pro mě třeba ne, protože Google je skvělá studnice. Naučil jsem se tam trpělivě vyhledávat zdroje a články tak dlouho, než opravdu narazím na něco zajímavého. Ještě se mi nestalo, že bych se dostal do úzkých a že bych měl nějakého hráče cizince a nenapsal o něm zajímavý článek. Když člověk dlouho a systematicky hledá, tak vždycky nějaké originální, starší

zajímavosti k tomu hráči najde. Takže to, že je český hráč dostupnější a je na něj lehké sehnat kontakt, pro mě úplně rozhodující není.

17. Jak se proměnilo vnímání česko-slovenských hráčů v očích veřejnosti. Jsou to menší celebrity než kdysi?

Já bych řekl, že ne, ale zároveň já sám jako člověk stárnu, takže i méně vnímám tuto, řekněme, bulvarizaci těch hráčů. Že to úplně tak nesleduji. Byla Jágr-mánie, kterou jsem viděl velmi dobře, teď asi existuje nějaká Pasta-mánie²⁶⁷, ale já je nejsem schopný nějak porovnat. Já tu Pasta-mánii nesleduji, je mi úplně lhostejná. Nemyslím si, že se to nějak změnilo a že se to někdy změní. To je lidská přirozenost, že nás zajímají slavné osobnosti a jejich soukromí. Tak to prostě bylo vždycky, protože 98 % populace nezažívá slávu, bohatství, manželky-modelky. Zkrátka to pozlátko těch celebrit je strašně lákavé a nezmizí. Většinu tvoří ti, co si totéž nemůžou dovolit a vždy budou trochu závidět slávu, peníze, úspěch a podobně, ať už Pastrňákovi, Kazmovi, Leoši Marešovi nebo někomu dalšímu, kdo přijde. Takže ten zájem o tyto hráče a sportovní celebrity je tam stejný a vždycky stejný bude.

²⁶⁷ Podle přezdívky Davida Pastrňáka.